

VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE GEMEENTE DORDRECHT - DORDTSE DINSDAG D.D. 14 JANUARI 2025

Vergaderzaal 1

1. Vragenhalfuur

Voorzitter: De heer Schalken-den Hartog
Raadsgriffier: Mevrouw Wepster
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:
Mevr. Kamphuis (SP)
Dhr. Katif (Beter voor Dordt)
Dhr. Kuhlmann (VVD)
Dhr. Wringer (Beter voor Dordt)

Portefeuillehouders: wethouder T. de Jonge, wethouder R. van der Linden,
wethouder M. Merx

De voorzitter: Beste mensen, welkom allemaal bij het vragenhalfuurtje van dinsdag 14 januari. Het eerste vragenhalfuurtje van 2025. Met vandaag vragen over twee onderwerpen. En het eerste onderwerp is de verkeerssituatie in en bij de wijk Wilgenwende, waar zowel Beter voor Dordt als de VVD vragen over hebben gesteld. Ven zover ik begreep, is de inleiding samengevoegd en kunnen daarna afzonderlijk de vragen worden gesteld. En klopt het dat de heer Katif de inleiding doet en dat daarna dan de vragen gesteld worden en aanvullend de vragen van de VVD komen? Dat klopt?

De heer Katif: Ja, dat klopt.

De voorzitter: Gaat uw gang. Een korte toelichting graag.

De heer Katif: Dank u wel, voorzitter. Op 8 januari jongstleden heeft zich in de wijk Wilgenwende een incident voorgedaan, waarbij een vrachtwagenchauffeur schade veroorzaakte aan de fietsbrug tussen Laan van Braets en de Smitsweg en vervolgens doorreed. Een wijkbewoner heeft dit gefilmd. En u heeft dit filmpje vast ook gezien, Dumpert. Dit incident staat helaas niet op zichzelf, maar staat symbool voor een groter probleem in de Wilgenwende dat aandacht vereist. Wilgenwende heeft maar één ontsluitingsweg. En die is duidelijk niet berekend op grote voertuigen, zoals vrachtwagens en bussen. Er zijn al meerdere voorbeelden van grote voertuigen die door gebrek aan duidelijke bewegwijzering de wijk inreden en schade aanrichtten. Beter voor Dordt en de VVD maken zich grote zorgen over de leefbaarheid en de verkeersveiligheid in de wijk. En daarom stellen wij de volgende vragen. Deelt het college onze zorgen? Welke maatregelen zijn op dit moment van toepassing om te voorkomen dat grote voertuigen de wijk Wilgenwende inrijden? Is het college het met ons eens dat de noodzaak groot is om aanvullende maatregelen te treffen om chauffeurs tijdig te waarschuwen en dat de wijk niet geschikt is voor hun grote voertuigen, vraagteken?

Zo ja, welke aanvullende maatregelen denkt het college aan? Een laatste vraag, voorzitter. Is het college bereid om grotere fysieke maatregelen te overwegen, zoals een hoogtebegrenzer, paaltjes, verkeersdrempels, ik kan zo wel doorgaan, om te voorkomen dat grote voertuigen de wijk binnenkomen? Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. En dan geef ik het stokje door aan de heer Kuhlmann van de VVD, nog met aanvullende vragen.

De heer Kuhlmann: Dank u, voorzitter. Ik ben het natuurlijk roerend eens met wat collega Katif zegt van Beter voor Dordt. En het is ook zo'n onderwerp waar we als Dordtse VVD al eerder aandacht voor hebben gevraagd. Het is niet alleen nu dat nare incident van afgelopen woensdag, maar het gebeurt vaker. En dan gaan er stoeptegels, spiegels van auto's ervan af. En daarom ben ik heel benieuwd, vindt de wethouder het een goede praktijk dat vrachtauto's die er niets te zoeken hebben schade veroorzaken in Wilgenwende? En we hebben eerder voorgesteld om een groot en duidelijk ANWB-bewegwijzeringsbord te plaatsen. Bij de vragen, zoals die bij de griffie zijn ingediend, heb ik ter vergelijking een plaatje, zoals bij de kruising van de Oranjelaan ook staat. En ook de huidige situatie, er staat een bordje, maar dat wordt snel over het hoofd gezien. Is de wethouder bereid om zich ervoor in te zetten dat er zo'n groot, duidelijk bord komt?

De voorzitter: Dank u wel voor de vragen. En voor het antwoord ga ik naar de heer Van der Linden. Gaat uw gang.

De heer Van der Linden: Dat klopt. Dank u wel, voorzitter. Ik denk dat niemand in deze ruimte het filmpje niet gezien heeft. Als dat wel zo is, ben ik heel benieuwd onder welke steen u geleefd heeft de afgelopen week. Want dit was natuurlijk een absurd beeld wat je zag, dat iemand met zo'n grote auto... Jij niet, Marc?

De heer Merx: Nee.

De heer Van der Linden: Ik licht even toe wat er gebeurd is. Een enorm grote vrachtwagen over een heel klein bruggetje. En dat is natuurlijk iets wat schade heeft opgeleverd en wat je ook helemaal niet wil in zo'n wijk. Voor de duidelijkheid, zo'n vrachtwagencombinatie zou ook in een willekeurige andere woonerf, wijk of in de binnenstad natuurlijk alleen met hele grote moeite weer kunnen vertrekken. Het is duidelijk dat dit helemaal ongewenst is. We hebben ook even gekeken, wat kunnen we hiermee of aan doen? Soms heeft het te maken met niet opletten. Soms heeft het ook te maken met routeplanners. Maar we hebben wel gedacht dat het hier zinvol is om een bord aan de voet van de rotonde, bij de afslag N3, neer te zetten. Dat hebben we gister besproken met de mensen van verkeer. En een hoogtebegrenzer ligt niet zo voor de hand, want er moeten natuurlijk af en toe wel ook grotere vrachtwagens, zoals bijvoorbeeld van HCV of een verhuishwagen, doorheen kunnen. Drempels vinden we ook wat ingewikkeld, want er ligt al wel een en ander, maar je moet dat ook een beetje begrenzen. Wat er komt, dat is in bestelling, en dat zal binnen enkele weken kunnen worden geleverd, is een bord enerzijds met een symbool van een vrachtwagen met een begrenzer op 10 meter. Dat vinden we wel genoeg in deze wijk.

En er komt nog een ander verwijsbord onder. Het is niet helemaal het bord wat u heeft opgestuurd, mijnheer Kuhlmann, maar een vergelijkbaar bord wel. En het is vrij fors. Dat gaan we in de buurt van de afslag neerzetten. Tot zover.

De voorzitter: Een klip-en-klaar en duidelijk antwoord, denk ik. Wat mij betreft, denk ik ook dat er geen vragen meer over zijn. Ik weet niet of u nog een aanvulling heeft? Maar volgens mij is het prima zo, toch?

De heer Katif: Ik zou best willen reageren. Maar ik wil het heel positief houden, voorzitter. Want als je de wijk een beetje kent, dan zult u wel anders, hoe zou ik zeggen, praten. Want het is nog gevaarlijker dan wij eigenlijk, de heer Kuhlmann en ik, even aangeven. Ik bedoel, die vrachtwagens waar wij het over hebben, het zijn echt enorm grote vrachtwagens. Die kunnen daar de wijk gewoon niet in. Punt. En dan alleen met een bord? Ik denk dat u uit een ander vaatje moet tappen dan alleen maar een bordje even daar neerzetten. E dat is eigenlijk het enige wat ik zou willen zeggen, want dat maakt mensen...

De voorzitter: Uw punt is duidelijk, denk ik.

De heer Katif: Of bewoners in de stad of in Wilgenwende gewoon echt niet gerust hoor, kan ik u vertellen.

De voorzitter: Wil de heer Van der Linden er nog kort op reageren?

De heer Van der Linden: Ik heb gezien wat voor auto het is hoor. En die hoort natuurlijk niet thuis in deze wijk. En ik kan me ook niet voorstellen hoe je er ooit in komt en door zo'n wijk heen gaat met zo'n combinatie. Besef wel, deze auto is over de enige toegangsweg tot Wilgenwende gekomen. Dat debat hebben we vaker gehad. Als wij op die enige toegangsweg nog meer fysieke barrière gaan toepassen, dat levert ook altijd heel veel discussie op. Nogmaals, hoogte lijkt me niet handig, want ook HVC moet er langs met een vuilniswagen en er wordt verhuisd en af en toe is er een leverantie, waar je een grotere vrachtwagen voor nodig hebt. Wij denken dat we met een bord, waarin groot, en ik heb de foto's bij me, die kan u zo even bekijken, wordt aangegeven 10 meter, that's it. Want dit was ook een niet-Nederlandstalige chauffeur. Met een helder symbool en met een ondertekst, dat we daar voldoende afschrikwekkend laten zien, draai om en ga verder via de N3. Tot zover. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Ik laat het hierbij. En ik ga naar de volgende vraag. De tweede vraag gaat over de lekkage bij Chemours van vorige week. En die vragen worden gesteld door de heer Wringer van Beter voor Dordt. En kunt u ze kort toelichten?

De heer Wringer: Ja, voorzitter, dat kan ik doen. Wij maken ons sterk voor de veiligheid van iedereen die in de omgeving van Chemours woont of werkt. En dat verwachten we ook van de gemeente Dordrecht. Daarom, naar aanleiding van het bericht in het Algemeen Dagblad en het wethoudersbericht, heeft Beter Voor Dordt een aantal vragen waarom er geen NL-Alert is uitgegaan na de lekkage bij Chemours van vorige week.

Is het college het met ons eens dat als veiligheidsvoorzorgsmaatregel als eerste een NL-Alert had moeten uitgaan met de opdracht om ramen te sluiten en de ventilatie uit te

zetten? Waarom heeft de gemeente pas in de vroege ochtend gehandeld op de lekkage en niet direct na het melden van DCMR om 01:09 uur? Is het college het met ons eens dat dit verloren uren zijn, die tot ernstige gezondheidsklachten hadden kunnen leiden? Wat zijn de overwegingen geweest om te wachten en uiteindelijk geen NL-Alert te versturen? Had de wethouder hier een bevoegdheid in om dit te bewerkstelligen, of niet? Want als uit onderzoek blijkt van, het lijkt dat het minder ernstig is, kan je altijd een tweede bericht sturen. En als het ernstig mocht zijn, dan ben je eigenlijk al te laat met het versturen van je eerste bericht. En als laatste, zijn er volgens het college verbeteringen in de processen van de gemeente nodig om bij een volgende lekkage als eerste een NL-Alert te versturen om de bescherming van onze Dordtse en regionale inwoners te beschermen? Dank u, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Een vraag voor mevrouw De Jonge. Gaat uw gang.

Mevrouw De Jonge: Dank u wel, voorzitter. Dank voor de vraag. Misschien een beetje overbodig, maar laat ik wel even beginnen met hoe de situatie in elkaar zit. Dordrecht is geen bevoegd gezag. Toezicht, handhaving ligt bij de provincie. Die heeft het gemandateerd aan onze Omgevingsdienst DCMR. Als er iets bij Chemours aan de hand is, dan gaat het gelijk naar de DCMR in dit geval, die verantwoordelijk is voor het nemen van actie. Dat is ook gebeurd in de nacht van 6 op 7 januari. En dat heeft u, denk ik, ook allemaal kunnen volgen. Ze hebben om 01.00 uur en om 03.00 uur daar een communicatie ook over uitgedaan. In die communicatie staat ook, het was heel kortstondig en een kleine ontsnapping. En naar hun inschatting was op dat moment het niet gevaarlijk. Wij als gemeente hebben gelijk gehandeld de volgende ochtend van, wat is er aan de hand? Wat kunnen we communiceren? Wij zijn afhankelijk van de informatie die wij krijgen van een DCMR. Zo zijn de afspraken, zij zijn verantwoordelijk, zij communiceren en wij kijken wanneer wij er zelf ook iets over kunnen zeggen met de informatie die we hebben. Dat hebben we ook gedaan. We hebben alle berichten ook altijd gelijk op pfasinfo.nl gezet. Het kanaal waar onze inwoners alles kunnen vinden. DCMR is degene die beoordeelt de ernst van de situatie en is er sprake van mogelijk risicovolle blootstelling? In dit geval hebben zij beoordeeld dat dat niet het geval was. Dan houdt het daar bij hen ook op. Mocht dat wel zo zijn, dan gaat er namelijk een heel ander scenario... En dat begint al bij het bedrijf zelf, dat zij een melding moeten doen dat er een serieus voorval is. En dan begint de communicatie namelijk al gelijk door DCMR. En als het echt ernstig is voor de volksgezondheid, dan komt onze Veiligheidsregio, want dat is degene die als enige een NL-Alert mag uitvaardigen. Dat kan helemaal niemand anders. DCMR heeft ook de Veiligheidsregio in die nacht op de hoogte gesteld. En ook daar is gezegd, dit is niet ernstig. Later kwam er nog meer bekendheid. Onze toxicoloog De Boer, die we allemaal kennen, heeft ook in het AD toegelicht, dat heeft waarschijnlijk nooit verder kunnen komen dan het bedrijventerrein. DCMR doet dat niet met de inschatting, zoals de heer De Boer dat doet, maar die hebben een berekening, hoe werkt dat precies met zo'n 45 kilo? Die hebben tot dezelfde conclusie gezegd, er is inderdaad ook met deze stof terecht geen verdere opschaling plaatsgevonden.

In die zin zijn we met zijn allen geschrokken, maar heeft DCMR wel, met de informatie die zij hadden, gehandeld zoals het moest bij deze lekkage, die van beperkte omvang was en ook bijna per direct weer was gestopt. Wat nog wel goed om te weten is, dat we nog wel, althans DCMR dan, verder in gesprek gaat met Chemours van, hoe heeft dit

kunnen plaatsvinden? Want dat vinden we natuurlijk wel belangrijk. En daar zetten wij als gemeente nu ook op van, wij willen wel zeker weten dat dit niet nog een keer kan gebeuren. Ook al is het misschien maar een heel beperkte hoeveelheid, we willen gewoon niet dat er überhaupt iets ontsnapt daar. We willen ons niet eens zorgen willen maken. Daar zitten we aan. En zoals ik ook in de wethoudersbrief heb gezegd, wil ik ook graag de communicatie met de betrokken partijen evalueren. Het voelt gewoon ongemakkelijk weleens als gemeente van, wat mag ik wel en niet zeggen? Maar in dit geval geldt wel de regel dat degene die erover gaat communiceert. Dus DCMR. En als het nodig was geweest, was dat de Veiligheidsregio geweest, als het NL-Alert nodig was geweest. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Is het voldoende voor u, mijnheer Wringer?

De heer Wringer: Een kleine vervolgvraag. Ik denk wel dat u begrijpt als burgers in de krant lezen, er is een zeer zorgwekkende stof ontsnapt bij, dat ze zich afvragen, waarom ben ik daarvan niet op de hoogte gesteld? Ook bij een kleine waarschijnlijk ontsnapping zou het misschien toch prettig geweest zijn als die mensen gewaarschuwd zijn. U zegt, tenslotte, het is eigenlijk een opmerking, DCMR heeft niet de bevoegdheid om een NL-Alert... Dat heeft alleen de Veiligheidsregio. Hoe snel kan dat proces van dat NL-Alert naar buiten komen, na een lekkage?

De voorzitter: Nog een reactie van mevrouw De Jonge?

Mevrouw De Jonge: Ja. Dank u wel. Wat ik al zei, wij vinden het ook belangrijk dat wij zo snel mogelijk onze rol kunnen pakken als het richting de inwoners gaat. Dit is voor mij ook een puntje van evaluatie van, hadden we iets kunnen communiceren al veel eerder? DCMR zegt, het was niet nodig. En dat onderbouwen ze. En dat hebben ze ook richting de Veiligheidsregio onderbouwd, die daarop haar conclusie heeft getrokken van, wij hoeven ook niks te doen. En dat is precies mijn evaluatiepuntje, ik en wij als gemeente kijken, welke vraag zou een inwoner hebben als? Dat is precies wat u ook aanklaagt. En dat vind ik ook echt het evaluatiepunt, communicatie over het voorval en wat er is geconstateerd en wat er wel of niet nodig was, dat heeft DCMR opgepakt en, ik denk, gedaan zoals ze dat moesten doen. Maar wij proberen wel het gesprek aan te gaan van, en wij willen als gemeente wel graag betrokken zijn. Want wij willen wel inderdaad vanuit de inwonerskant inbrengen, wat moet je communiceren om eventuele zorgen ook vroegtijdig weg te halen? En dat is onze inzet nu.

De voorzitter: Dank u wel. Voldoende zo, denk ik dan?

De heer Wringer: Maar nog geen antwoord, hoe snel tussen een lekkage en een NL-Alert naar buiten kan? Een lekkage is natuurlijk een dingetje, daar willen mensen natuurlijk wel geïnformeerd worden, bij de volgende keer in ieder geval bij een groot...

De voorzitter: Heeft u daar nog een reactie op, wethouder De Jonge?

Mevrouw De Jonge: Dat is, wat ik al zei, als er vanuit het bedrijf een melding komt, dit is niet goed, DCMR constateert hetzelfde, dan gaat er direct... De meldkamer is gezamenlijk met de Veiligheidsregio. Gaat gelijk naar de Veiligheidsregio die melding. En

die pakken het dan op. In principe is dat binnen een heel kort tijdsbestek, als dat nodig is.

Mevrouw Kamphuis: Voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Kamphuis, nog een korte vervolgvraag?

Mevrouw Kamphuis: Ja, graag. Ik wilde aan de wethouder vragen, via u, voorzitter, of ze aan de desbetreffende persoon kan vragen om te kijken of er controle kan komen op de rest van de breekplaten om ergere incidenten te kunnen voorkomen?

De voorzitter: Kan mevrouw De Jonge daar nog een reactie op geven?

Mevrouw De Jonge: Ik zal het proberen, want ik probeer ook even de vraag goed te begrijpen. Als ik u goed begrijp, is er genoeg controle op de breekplaten die er zijn? DCMR doet altijd haar controles en kijkt ook naar dit soort breekplaten. Mocht u daar meer van willen weten, dan zullen we dat echt even bij DCMR moeten checken, want het zit volgens mij gewoon in hun standaardcontroles.

De voorzitter: Dank u wel.

Mevrouw Kamphuis: Dat bedoelde ik niet. Mag ik, voorzitter?

De voorzitter: Ik weet niet of het niet te technisch wordt.

Mevrouw Kamphuis: Het is gewoon, kan de wethouder aan DCMR vragen of Chemours alle breekplaten wil controleren? Dat is schijnbaar niet gebeurd.

De voorzitter: Mevrouw De Jonge nog.

Mevrouw De Jonge: Het is een beetje technisch. Maar je kan breekplaten controleren. Er is groot onderhoud geweest vanaf september. Er is ook allemaal naar gekeken. Maar er gebeurt iets in een leiding. En die breekplaat breekt, omdat er iets in een leiding aan de hand is. Het onderzoek wat nu ook plaatsvindt bij Chemours, wat is er in die leiding gebeurd? De breekplaat is eigenlijk het signaal, oeps, er is iets niet goed gegaan. Zo moet je het zien met die breekplaten. Je kunt de breekplaten controleren, die kunnen heel goed zijn, maar dat is niet de oorzaak geweest van dit gaslek. En daar doet Chemours nu verder onderzoek naar.

De voorzitter: Dank u wel. Ik laat het hierbij, want ik denk dat het anders ook erg technisch wordt. Ik dank u voor uw aandacht en wens u een prettige vergaderavond.

2. Agenderingsverzoek Raadsfractie GroenLinks aan Agendacommissie voor Kennissessie Afval

Voorzitter: De heer De Feijter

Raadsgriffier: Mevrouw Vermeulen

Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Dhr. Aarden (Partij voor de Dieren)
Dhr. Damen (Partij van de Arbeid)
Mevr. Van Engelen (GroenLinks)
Mevr. De Groot (Beter voor Dordt)
Dhr. Gündogdu (Op Ons Eiland)
Dhr. Hartmeijer (SP)
Dhr. Klerk (CDA)
Dhr. Kolkiliç (DENK)
Dhr. Kuhlmann (VVD)
Mevr. Lammens-Oostdijk (VVD)
Dhr. Van der Meer (GroenLinks)
Dhr. Roggekamp (Gewoon Dordt)
Dhr. Schalken-den Hartog (Beter voor Dordt)
Dhr. Stolk (VSP)
Dhr. Struijk (ChristenUnie/SGP)
Dhr. De Vries (VSP)

Portefeuillehouder: wethouder T. de Jonge

Overige aanwezigen: dhr. Fokkens, mevr. Dreuning, dhr. Weenk, dhr. Vink, dhr. Hoogland, mevr. Krol, dhr. De Waard, dhr. Van Opstal, dhr. Schouten, mevr. Kolk, dhr. Schenkel, dhr. Bekka, dhr. Buiting

De voorzitter: Een hele goedenavond allemaal. Als iedereen zijn plekje zo zachtjes aan heeft gevonden, dan zie ik dat het tijd is. En dan gaan we zo zachtjes aan beginnen. Welkom allemaal. Welkom alle raads- en commissieleden. Welkom ook aan wethouder De Jonge, namens het college hier aanwezig. Bijzonder welkom ook aan onze gasten en ambtelijke ondersteuning. Voor het eerste uur zijn dat de heer Fokkens en mevrouw Dreuning, beiden strategisch adviseurs afval hier voor de gemeente Dordrecht. De heer Weenk is hier aanwezig vanuit het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. En die zal namens het programma Van Afval naar Grondstof een presentatie hebben. En tot slotte de heer Vink, Dordts beleidsadviseur hier, met expertise ook in communicatie en gedragsspecialist. Voor het verslag zou ik graag eventjes willen vragen of alle raads- en commissieleden zich ook voor willen stellen. En dan begin ik links van mij.

De heer Klerk: Albert Klerk, CDA.

Mevrouw Van Engelen: Yara Mevrouw Van Engelen, GroenLinks.

De heer Van der Meer: Frans-Bauke van der Meer, GroenLinks.

De heer Aarden: Tristan Aarden, Partij voor de Dieren.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Jeanine Lammens, Dordtse VVD.

De heer Kuhlmann: Alexander Kuhlmann, Dordtse VVD.

De heer Schalken-den Hartog: David Schalken, Beter voor Dordt.

Mevrouw De Groot: Megan de Groot, Beter voor Dordt.

De heer Struijk: Leen Struijk, ChristenUnie/SGP.

De heer Roggekamp: Erik-Jan Roggekamp, Gewoon Dordt.

De heer Hartmeijer: Raymond Hartmeijer, SP.

De heer Gündogdu: Aydin Gündogdu, Op Ons Eiland.

De heer Kolkiliç: Masum Kolkiliç, DENK.

Mevrouw De Jonge: Tanja de Jonge, wethouder.

De heer Fokkens: Pieter Fokkens, ambtelijke ondersteuning.

De heer Weenk: Addie Weenk, ministerie.

Mevrouw Dreuning: Sjaak Dreuning, adviseur afval en grondstoffen.

De voorzitter: Dan doen we voor de volledigheid de twee mensen links van mij ook nog even.

Mevrouw Vermeulen: Laurette Vermeulen, commissiegriffier.

De heer Vink: Niels Vink, gedragsadviseur bij de gemeente.

De voorzitter: Super. Hartelijk welkom.

De heer Stolk: Voorzitter.

De heer De Vries: Voorzitter.

De voorzitter: Ik hoor al een interruptie. Excuses, we hebben nog wat mensen op de tweede rang zitten, maar geenszins tweederangs commissieleden. Gaat uw gang.

De heer De Vries: André de Vries, VSP.

De heer Stolk: En Leo Stolk, ook VSP.

De voorzitter: Dat was iedereen? Super. We hebben nog een aantal sprekers ook voor het tweede onderdeel van de vergadering. Die zal ik te zijner tijd ook voorstellen. Een korte toelichting dan. Waarom zitten we hier samen? Er is een agenderingsverzoek gedaan voor een kennissessie rondom het onderwerp afval. Het eerste uur zullen we die kennissessie hebben. Het eerste uur is voornamelijk gericht op cijfers en feiten, waarin er drie presentatie ook zijn. Die gasten hebben zich zojuist ook voorgesteld. Tijdens het tweede gedeelte nodigen we gasten uit die een gemeente of een afvalverwerker vertegenwoordigen. En daarnaast zijn er ook nog een aantal inwoners aanwezig en

iemand vanuit handhaving. En dan zal de nadruk iets meer liggen op het vraagstuk nascheiding of bronscheiding. Ter informatie wil ik nog meegeven, de raadsinformatiebrief over de Resultaten afvalscheiding Dordrecht 2023... Die is velen misschien ontgaan, omdat deze pas na publicatie van deze vergadering beschikbaar kwam. In dit document kunt u nog heel veel feiten en cijfers ook vinden over afvalscheiding. En verder wil ik eigenlijk voorstellen om zo snel mogelijk van start te gaan met de presentaties. En dan wil ik als eerste het woord geven aan de heer Weenk, die hier namens het programma van afval van grondstof... Excuses, Van Afval naar Grondstof vanuit het ministerie van Infrastructuur zal zijn. Vijf à tien minuten ongeveer voor uw presentatie. En vindt u het fijn om tussentijds vragen te hebben of zou u die het liefst achteraf hebben?

De heer Weenk: Als ze dringend zijn, laat ze alsjeblieft komen. Wij hebben inderdaad nog veel tijd om daarna ook verder op de zaak in te gaan.

De voorzitter: Helemaal duidelijk. Aan u het woord.

De heer Weenk: Dank voor de gelegenheid. Kort wat over de landelijke ontwikkelingen en bevindingen, zoals wij die vanuit het Utrechtse aanschouwen. Qua ontwikkelingen hadden we ooit doelstellingen op de hoeveelheid restafval per persoon per jaar. Dat ging naar 100 kilo. Dat is veranderd. We hebben nu doelstellingen op recycling. Dat betekent dat we niet alleen gaan kijken wat er ingezameld wordt, maar ook wat er daadwerkelijk gerecycled wordt en wat er daadwerkelijk belandt, na verwerking, bij het restafval en de verbranding. De focus is meer op de keten komen te liggen. We zien ook een toename van de producentenverantwoordelijkheid. Dat betekent bijvoorbeeld voor matrassen, textiel, apparaten en uiteraard ook de plastics dat producenten in principe verantwoordelijk zijn, die verantwoordelijkheid ook moeten nemen. En dat is vormgegeven en wordt ook nog steeds beter vormgegeven mede door mijn collega's. En het is een beetje een stoeipartij wel als het gaat om de rolverdeling, wat doe je nog als gemeente en wat doe je als producent? Verder zien we een groeiend aantal gemeenten met diftar of het recycletarief. Dat gaat gestaag voort. Wordt ook steeds meer kennis mee opgebouwd en ervaring. En de cijfers zijn duidelijk, wat dat betreft, die zullen ook nog wel aan de orde komen, dat die gemeenten de beste prestaties halen als het gaat om de hoeveelheid restafval, recycling en ook als het gaat om de kosten die gemaakt worden. En die kosten, over die kosten gesproken, die zijn stijgend door verschillende oorzaken. Nederland is koploper in de inflatie, dat alleen al. En dat geldt ook voor de afvalverwerking, afvalinzameling en -verwerking. Dat wordt elk jaar meer, hoger helaas.

De voorzitter: Ik zie een vraag van de heer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Even ter verduidelijking, waar u het heeft over kosten, bedoelt u neem ik aan alleen de kosten voor afvalinzameling, niet de kosten die er bijvoorbeeld zijn om zwerfafval op straat op te ruimen?

De heer Weenk: Nee, die kosten worden vertegenwoordigd in de afvalstoffenheffing feitelijk. En die wordt geacht om in ieder geval die inzamelingsverwerkingskosten te dekken. Soms zitten daar ook wat zwerfafvalkosten in, maar in principe gaat het om de kosten voor inzameling en verwerking. Klopt. Er is ook vanuit Europa een groeiende druk, ook op Nederland, hoewel we het wel aardig doen in Europa. En die druk wordt ook

toegespitst op de stroom gft. Daar hoeft ik u volgens mij niks over te vertellen. Ook bij u, een derde van het restafval bestaat uit dat gft. Met name gfe, groente, fruit, etensresten. Daar moeten we zagezegd aan de bak. Wat bevindingen. Wat we heel veel zien bij de gemeenten in Nederland, hoewel we ons wel behoorlijk op de borst kloppen, maar dat de basis vaak nog niet op orde is. Die basis is gedefinieerd in het LAP en natuurlijk ook het toekomstige Circulair Materialenplan, een aantal hoofdpunten feitelijk. Maar dat is vaak nog niet op orde. En dat is best zorgelijk ook voor een land als Nederland, vinden wij. En zoals gezegd...

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, deze kant. Nog even een vraag. Kunt u wat meer uitleg geven over die basis. Wat u daar precies mee bedoelt?

De heer Weenk: Ja. Ik heb een gedragsdeskundige aan mijn zijde ook. Ik ben het zelf ook. Maar wat het wil zeggen, is dat je zorgt dat de bewoner voldoende gemotiveerd is, voldoende kennis heeft over hoe hij afval moet scheiden en dat er voldoende gelegenheid is om dat ook daadwerkelijk uit te voeren. Dat zijn drie hoofdfactoren. Je moet zorgen dat hij goed geïnformeerd is, dat hij voldoende bakken heeft bij huis, middelen in huis wellicht en ook dat hij het kan aanbieden ter inzameling en verwerking. Dat hebben we nog verder uitgewerkt. Ik kan u dat toesturen. Maar dat zijn wat checkpunten. En daar zien we dat het nog niet goed is. Wat ik al zei, we hebben een steviger aanpak nodig, ook landelijk, maar ook in Dordrecht feitelijk op dat gfe. En die mag ook wat steviger zijn. Ik bedoel, met gedragsbeïnvloeding hebben we het vaak over instrumenten en verleiden en dergelijke. Inmiddels wordt ook cameratoezicht bijvoorbeeld bij inzamelwagens toegepast om meer en betere feedback te geven aan inwoners als het gaat om, dit gaat niet goed en dat gaat wel goed. Ook belonen hoort daarbij uiteraard.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, sorry toch...

De voorzitter: Nog een vraag van de heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Nog een verduidelijkende vraag, omdat mijnheer het nu heeft over gfe, etensresten. En wordt de T, het tuinafval, apart ergens benoemd of in meegenomen met kostenberekeningen en qua inzameling?

De heer Weenk: Zeker. De T hoort daar uiteraard bij. Als we kijken naar waar het knelpunt ligt in de hoogbouw, maar ook in de laagbouw, dan is het vooral in die groente, fruit en etensresten. Klopt.

Wat we zien, dat heb ik ook al gezegd, dat gemeenten met diftar dan wel het recycletarief beter recyclen, meer recyclen en ook lagere kosten hebben. Dit is het plaatje van Nederland. Dit gaat over de prestaties. Hoe groener, hoe beter. En als je kijkt, het plaatje ernaast zet, welke gemeenten hebben diftar of het recycletarief, dan zie je verdacht veel overeenkomsten daarin. Dat is bijna een-op-een. En hier zie je ook een grafiek, als het gaat om de kosten. Daar onderin zijn de gemeenten met diftar. En die hebben beduidend lagere kosten, dat is echt significant, dan andere gemeenten, als zijnde bijvoorbeeld de afvalstoffenheffing. Ter afsluiting, ik wil u in ieder geval complimenteren met het besluit om het te gaan doen, te gaan proberen, uit te gaan voeren, diftar, recycletarief. Is het laatste nog niet over gezegd, maar ik heb begrepen

dat er positieve intenties zijn. Daar wil ik u in ieder geval mee complimenteren. Ik begreep dat ik hier wat zou mee oproepen. Dat was even niet de bedoeling. En mind you, er is veel kennis en ervaring beschikbaar. Meer dan 100 gemeenten, 150 gemeenten misschien wel zijn er al mee bezig, voeren het uit. Wij proberen dat ook bij elkaar te brengen, die kennis. Maak er alstublieft gebruik van. En Pieter weet ons ook goed te vinden. Dat is eigenlijk mijn oproep waar ik mee af wil sluiten.

De voorzitter: Hartstikke bedankt. Ik zag nog een vraag van de heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Dank, voorzitter. Ik zie inderdaad twee kaartjes. Wat opvalt, is natuurlijk dat de Randstad heeft heel veel restafval en geen diftar. Althans, de grote steden, laat ik het zo even zeggen. Wat valt er te zeggen over het verschil tussen hoogstedelijk gebied en meer landelijk gebied, waar je veel dorpen hebt? Valt daar in de statistieken iets over te zeggen wat van waarde is?

De heer Weenk: Ja, zeker. De minder stedelijke gebieden hebben het gewoon makkelijker, in de zin dat ze meer gelegenheid bij huis kunnen aanbieden, meer middelen bij huis. Mensen hebben meer ruimte. En in een stad ligt dat gewoon heel anders. Ze hebben de basis makkelijker en veel beter op orde. En je ziet daar ook heel veel diftar toepassing. In hoogbouw weten we dat het gewoon lastig is. Er zijn ook nog best wel wat grote steden die bijvoorbeeld niet of heel weinig dat groente, fruit en etensresten inzamelen. Dan heb je het al over 100, 150 kilo per persoon per jaar wat je dan sowieso bij je restafval hebt. Zeker is er een correlatie met het grootstedelijke en laagstedelijke.

De voorzitter: Dan zie ik een vraag van de heer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Nog even over dat groente, fruit en etensresten. Want ik begrijp, voor een belangrijk deel wordt dat nu ingezameld met het restafval.

De heer Weenk: In grote steden.

De heer Kuhlmann: In grote steden. En dat belandt dan in plaats van op de composthoop in de verbrandingsoven. Nu hebben we natuurlijk hier ook een warmtenet. Wat is het probleem wanneer we dit afval verbranden?

De heer Weenk: Heeft u weleens geprobeerd om water te verbranden? Dat levert een bijzonder laag rendement op. Sterker nog, het kost energie. Gf proberen te verbranden, gaat u geen energie opleveren. Dat is sowieso al. Verder streven we naar recycle doelstellingen. Dat betekent dat recycling voor gfe... Dat je de nutriënten terugwint. De stoffen die weer terug moeten naar de bodem waar al die materialen, groente, fruit en dergelijke op gegroeid hebben. Dat betekent dat je ze terug moet winnen. En dat is bijvoorbeeld met compost, compostering, maar dat is zeker niet met verbranding. Dan verlies je ze. Ben je ze kwijt.

De voorzitter: Dank u wel. Nog een vraag van de heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Dank u wel, voorzitter. We hadden het net over de kosten van het diftar tarief en wanneer je op een andere manier inderdaad afval inzamelt. Dat

zijn dan puur de kosten die gemaakt worden voor het inzamelen en zo. En is er ook ergens bekend wanneer er gekozen wordt voor het diftar tarief, wat wellicht gemiddeld die extra kosten zijn die je moet gaan maken met betrekking tot handhaving, dumping en dat soort zaken allemaal, die ook een van de negatieve effecten zijn van het diftar tarief?

De heer Weenk: Dat zijn bekende verhalen, in ieder geval. Wat we zien met diftar, is dat de kwaliteit eigenlijk niet zo ver terugloopt en in sommige gevallen zelfs verbetert. Als het gaat om dumping, dat is ook een bekend verhaal, maar die dumping, dat zijn we nagegaan, bleken er vaak al te zijn en bleken bovendien vooral afkomstig van bedrijven. Die dumping viel ook wel mee. Zeker in het begin zal het wel extra aandacht vergen. Maar het is niet zo dat dat gigantisch in de kosten loopt.

De voorzitter: Ik zag de heer Struijk eerst.

De heer Struijk: Dank u wel. Toch even over die dumping. Ik hoor, die waren vooral van bedrijven. Nou denk ik dat ik wel een bekend geluid vertegenwoordig als ik zeg dat in Dordrecht er ook best wel heel veel dumping plaatsvinden door particulieren. En mijn vraag is, hoe krijg je nu dat die particulieren, die nu al niet hun afval op de juiste wijze aanbieden, dat straks wel gaan doen? Dat zie ik nog niet zo gauw gebeuren.

De heer Weenk: Ik heb geen zicht op de cijfers, maar als het nu al gebeurt, dan moet je nagaan wat er aan de hand is, want dat kan ik zo niet zeggen. En of het dan erger wordt, dat weet ik niet als we niet weten wat er echt aan de hand is, wat het motief is om die dumping te doen. Maar zeker, monitoring lijkt me prima om te doen en daarop ingrijpen ook.

De voorzitter: Dan de heer De Vries.

De heer De Vries: Dank u wel, voorzitter. Ik wil eigenlijk nog eventjes... Wat ik dan niet helemaal begrijp. Waarom verwacht u eigenlijk dat de dumping minder worden als we diftar krijgen van de bedrijven? Die blijven toch dumpen.

De heer Weenk: Ik verwacht niet dat dumping van bedrijven minder worden door diftar, want de diftar is waarschijnlijk niet van toepassing op bedrijven. Die moeten hun eigen boontjes doppen als het gaat om het afval. Ik verwacht niet dat de dumping minder worden van...

De heer De Vries: Dan blijven we gewoon met dat probleem zitten?

De heer Weenk: Ja, maar dat staat los van de invoering van diftar, denk ik.

De voorzitter: De heer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Voorzitter, dank u wel. Ik ben benieuwd wat de voornaamste redenen zijn van gemeenten die diftar per se niet willen invoeren.

De heer Weenk: Dat is een interessante. Ik durf wel te stellen dat het vaak vooroordelen zijn. Verhalen over toenemende dumping en ontwijken, dat sowieso. Soms zit het hem

ook in een soort principe van, afval is iets waarvan we de kosten met zijn allen moeten delen. Waarop ik dan vraag, wil je dat ook gaan doen met stroom, gas? En dan is het antwoord uiteraard nee. Maar ik denk, het is ook een nutsvoorziening, waarbij het sterk loont, om de veroorzaker ook te belasten.

De voorzitter: De heer Klerk.

De heer Klerk: Dank u wel, voorzitter. Ik zat nog even na te kauwen op het antwoord dat u gaf op de vraag van collega Struijk over de dumpingen. Heb ik het goed begrepen als u zegt, of je wel of niet diftar invoert, dat heeft geen gevolgen voor het aantal dumpingen? Eigenlijk koppelt u de dumpingen door particulieren los van wel of niet diftar invoeren. Begrijp ik dat goed?

De heer Weenk: Klopt.

De voorzitter: Dat was voldoende antwoord, geloof ik. De heer Roggekamp.

De heer Roggekamp: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, ik was eigenlijk heel benieuwd, op het moment dat ik mijn container aan de weg zet, is de gemeente verantwoordelijk voor die container en wat erin zit en wat eruit gaat en weet ik wat allemaal. Op het moment dat ik met diftar per gewicht en dat soort dingen ga betalen, dan is het heel interessant voor burens of voor anderen om er even wat bij te doen. Die gemeentes die dan met diftar werken, hebben die daar alternatieven voor of hebben die daar mogelijkheden voor dat dat niet gebeurt?

De heer Weenk: Gewicht diftar is niet de meest toegepaste vorm van diftar. Het is wel de meest eerlijke eigenlijk. In die zin juichen we hem toe. Maar daar kleven dit soort risico's aan. We hebben gezien dat het feitelijk niet zo gebeurt, maar dat het vaak de angst daarvoor is dat het wel gebeurt. En als het gebeurt, dan heb je de poppen aan dansen, dan springt de media erop. Niettemin, de gewichtsgemeenten, gewichtsdiftar zijn volgens mij behoorlijk tevreden wel daarover, over het systeem.

Ik denk, leeuwen en beren zijn er altijd zeker te bedenken. De praktijk, daar moet je gaan monitoren of dit daadwerkelijk op gaat treden.

De voorzitter: Mevrouw Dreuning wil er ook nog even op reageren.

Mevrouw Dreuning: Wellicht ten overvloede, de gewichtsdiftar is niet het element wat er voorgesteld wordt voor de gemeente Dordt. De voorstelling voor de gemeente Dordt is om op basis van volumefrequentie daadwerkelijk af te rekenen. En dat betekent dat je zelf besluit wanneer je je bak aan de weg zet of zak in een container gooit. En op dat moment ook de tag krijgt. En dan maakt het niet meer uit of andere mensen erbij dumpen.

De voorzitter: De heer Kolkiliç.

De heer Kolkiliç: Dank u wel, voorzitter. U heeft heel wat voordelen opgenoemd met betrekking tot diftar. Echter heb ik een aantal maanden geleden bij gemeente.nu een

artikel gelezen dat er juist steeds meer gemeenten nascheiding toepassen. Hoe rijmt dat met elkaar?

De heer Weenk: Hoe rijmt dat met elkaar? Ik ben zelf geen voor- of tegenstander van nascheiding. Ik vind het op zichzelf zelfs wel logisch. Nog steeds zou je kunnen bedenken, de belangrijkste stroom die dan gescheiden moet worden, is in ieder geval de groente, fruit en etensresten. En door daarop te focussen, wordt je restafval feitelijk droger. Maar er is hier een deskundige van AVR, die zal dat misschien toelichten. Als je restafval echt helemaal droog zou zijn, dan zou je, even theoretisch, met nascheiding wellicht mooie machines en robots en zo alles eruit kunnen halen. Alleen zover zijn we nog niet. Maar dat betekent wel dat je focus op die gft, en alle andere stromen tot nu toe, die haal je wel. En als je kunt zeggen, we gaan een lager tarief toepassen, want met nascheiding kunnen we bijvoorbeeld het plastic eruit halen, als het echt zo is, zal niemand daar vervelend over doen, denk ik. Maar goed, daar zijn veel discussies over, over bron- en nascheiding, maar er wordt nog een en ander toegelicht, begrijp ik.

De voorzitter: Dank u wel. Dan heb ik nog ruimte voor een laatste vraag voor de heer Weenk.

De heer Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: En die gaat naar mijnheer Stolk.

De heer Stolk: Toch even over die nascheiding. We hebben daar diverse gemeentes voor gepolst eigenlijk. En die zijn naar nascheiding gegaan. En dat heeft natuurlijk ook consequenties als je nascheiding doet dat van de straat eigenlijk alles afgaat en meegenomen wordt naar de verzamelaar. En dat daardoor ook eventueel minder duur is als mensen die moeten controleren, bekeuringen uitgeven en zo. Hoe kijkt u daar tegenaan?

De heer Weenk: Ik vind dat de term nascheiding een beetje breed wordt gehanteerd, want eigenlijk zeggen we, adviseren we iedereen om op dit moment te zeggen, het gaat om nascheiding van de verpakkingen van de PMD. En dan wordt het opeens een ander verhaal. Dat betekent dat je die andere zaken wel gewoon in ieder geval moet scheiden. En er zijn gemeenten in Nederland met diftar en nascheiding. Het kan zelfs gecombineerd worden.

De voorzitter: Dank u wel. Dan wil ik de heer Weenk van harte bedanken voor zijn bijdrage. En dan gaan we door naar de volgende presentatie. En dat zullen de heer Fokkens en mevrouw Dreuning doen. Allebei strategisch adviseurs hier bij de gemeente Dordrecht. En die hebben ook een presentatie. Gaat uw gang.

De heer Fokkens: Dank u wel, voorzitter. U heeft de cijfers van de gemeente Dordrecht gekregen, wat aan de late kant. Wellicht niet allemaal... Komt hij door, de presentatie? Nog niet kunnen lezen, maar daar kan alle tijd nog voor genomen worden. Mijn collega Sjaak Dreuning zal u meenemen in de achtergronden van hoe we tot deze resultaten komen, die op zich best goed zijn voor een gemeente stedelijkheidsklasse 1, met bijna 50 procent hoogbouw. En dan komt hij als het goed is nu op het scherm.

De voorzitter: De presentatie komt eraan. Voor de raads- en commissieleden, de presentatie is ook te vinden in het RIS.

De heer Fokkens: Dan neemt Sjaak Dreuning u mee in het beleid om tot deze cijfers te komen.

Mevrouw Dreuning: Kleine aanvulling, ik ben al heel lang betrokken bij het beleid van de gemeente Dordrecht, maar in zodanig word ik ingehuurd. Ik doe deze rol ook bij een hele hoop andere gemeenten in Nederland. Een hele hoop van degenen die u daarnet op de kaart zag staan. Het is een beetje breder waar ik u nu ook in meeneem voor vandaag. Als wij het hebben over de puzzel van het grondstoffenbeleid, zijn wij vanuit ons afvalwezen altijd heel erg genegen om te praten over een driehoek waarop we besluiten nemen. En de driehoek bestaat altijd uit service, kosten en milieu. En wat we de laatste jaren steeds meer bemerken, en dat merkte ik daarnet ook hier aan deze tafel, is dat het eigenlijk geen driehoek meer is, maar dat het een puzzel geworden is, waarin naast service, kosten en milieu ook de openbare ruimte een rol gaat spelen in de keuzes die we maken op het gebied van afval. En daar hebben we meteen een lastig element te pakken, want op kosten en milieu zijn de prestatie-indicatoren heel goed meetbaar en bij service en openbare ruimte zijn ze heel goed voelbaar, maar niet zo goed meetbaar. En zijn er ook tegengestelde reacties over wat service is en wat service niet is. En sommige mensen hebben een ander beeld dan andere mensen. En dat geldt ook voor wat de openbare ruimte is.

De voorzitter: De heer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Even een vraag naar aanleiding van wat u vertelt. Begrijp ik het goed dat u het milieu in onze directe leefomgeving, gewoon de straten om ons heen, en het milieu van hoe het verder gaat met een composthoop en zo, dat u dat echt als twee gescheiden werelden ziet? Wat mij betreft, is het inderdaad toelichten is milieu, is natuurlijk ook gewoon... Dat begint bij je stoep en wat daar wel of niet aan zwerfafval bijvoorbeeld ook is.

Mevrouw Dreuning: Ik probeer juist aan te geven dat we dit steeds meer als een integraal geheel van onderdelen beschouwen. En dat we van oorsprong veel meer op die driehoek keken, maar dat we nu veel meer naar het totale plaatje kijken.

De voorzitter: Dan heeft mevrouw Van Engelen ook nog een interruptie.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, even een verduidelijkingsvraag over de omgeving. Doelt mevrouw Dreuning dan inderdaad op zwerfafval en overlast of ook over waar we bakken plaatsen die ondergronds gaan en dergelijke, hoe we de openbare ruimte indelen of meer de overlast van zwerfafval in de openbare ruimte?

Mevrouw Dreuning: We hebben het erover dat de openbare ruimte eigenlijk een van onze schaarse goederen is en dat er om prioriteiten in die openbare ruimte gevochten wordt en ook op effecten op die openbare ruimte. Daar hoort emotie bij. Wij zeggen altijd, wij leven in een vakgebied dat vol zit met emotie. Die emotie gebeurt achter de

deuren, bij inwoners zelf die keuzes moeten maken, maar die gebeurt ook op straat. En daar zit het hele pakketje in.

De voorzitter: Gaat u verder.

Mevrouw Dreuning: Even meenemend in het verleden. Want ik heb in één sheet even alles proberen samen te vatten. We hebben een beleidsplan. Dat hebben we in 2020 vastgesteld. Het beleidsplan heeft in principe 3 fases, wat we hebben vastgesteld. Fase 1 waren... Want Addie zei net heel terecht, de basis moet op orde. Daar zijn we ook mee gestart. Fase 1 hebben we de servicemaatregelen voor de laagbouw uitgevoerd. We zijn vaker grondstoffen gaan inzamelen. We zijn minder vaak het restafval gaan inzamelen. En voor luiers en incontinentiemateriaal hebben we maatregelen geschapen, zodat daar ook wat voor geregeld kan zijn. In fase 1.2, dat is de fase waarin we nu zitten, zijn we bezig met de maatregelen voor de hoogbouw. Dat betekent dat er ook voor de mensen van de hoogbouw allemaal plekken komen waarop ze het volledige pakketje gescheiden kunnen aanleveren. Dat ook de hoogbouw alle mogelijkheden heeft om zijn afval gescheiden aan te leveren. En fase 2 is de fase die eraan gaat zitten komen, is de fase die voorzien is met de invoering van een recycletarief. En dat is de besluitvorming rondom die fases. En het hele plan is in 2020 geweest. En het doel van dat hele plan was om zoveel mogelijk grondstoffen opnieuw te gebruiken, dat sluit ook aan bij de recycle doelstelling, in plaats van zelfs restafval te verbranden, en om de afvalstoffenheffing beheersbaar te houden. En dan klopt het alweer precies wat we op de eerste pagina zien. Dat zijn de twee elementen die makkelijker meetbaar zijn.

De voorzitter: Dan zag ik een interruptie van de heer Struijk.

De heer Struijk: Dank u wel, voorzitter. Ik heb even een vraagje. Ik zie daar fase 1B 2023-2024. Dat zou betekenen dat die fase afgerond is, maar volgens mij is dat absoluut nog niet zo. Dat betekent dat we achterlopen.

Mevrouw Dreuning: Klopt, we lopen achter op fase 1B.

De voorzitter: De heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Dank. Ik vroeg me eventjes af hoe diftar zich dan verhoudt met precies die hoogbouw. Want als je inderdaad bakken gaat organiseren in flats, daar gaan alle bewoners gewoon alles ingooien. Hoe verhoudt zich dat dan met het betalen per handeling? Dat is eventjes wat ik me afvraag.

Mevrouw Dreuning: We hebben twee soorten bakken in Dordt. We hebben de ondergrondse containers die op straat zijn. En die zijn prima voorbereid op diftar. Want dat betekent dat je het met een pas opent en vervolgens erin gooit. We hebben ook nog locaties waar op dit moment niet geregistreerd ingezameld kan worden. En dat betekent ook dat je niet geregistreerd af kunt rekenen. Dat betekent dat die mensen, net als nu, gewoon voorlopig een vast tarief hebben, totdat daar een oplossing komt om ook daar geregistreerd in te zamelen.

De voorzitter: Nog een vervolgvraag.

De heer Hartmeijer: En over die registratie, zijn daar al ideeën over? Kunnen we al een soort tipje van de sluier krijgen? Of wat bestaat er in Nederland voor oplossing daarvoor?

Mevrouw Dreuning: De registratie is eigenlijk heel simpel. Er zit een chip in de bak of er zit een chip in je pasje. En die chip staat alleen maar een nummer op. Maar op het moment dat de chip getagd wordt door de inzamelvoertuigen of dat de containerlezer de pas ziet om hem open te maken, en daar zitten allemaal veiligheidsmaatregelen in als het niet lukt en dat soort zaken, die kinderziektes zijn eruit, maar dan komt er een verhaal van, je hebt nu iets aangeboden. En dan moeten we nog met jullie gaan praten over, wat is dan de tarifiering die daarbij zit en hoe verhouden zich die ten opzichte van elkaar? Maar in principe is het heel simpel. In een database hangt dat chipnummer dan vervolgens weer aan een adres. En dat chipnummer met het adres wordt vervolgens in de Belastingdienst aan een persoon gekoppeld. Hij gaat via drie stappen naar de persoonsregistratie toe.

De voorzitter: Mevrouw Van Engelen. Is het een korte vervolgvraag, de heer Hartmeijer?

De heer Hartmeijer: Ik begrijp eigenlijk even heel concreet, mensen in een flat krijgen ook gewoon een gesloten bak en een pasje en op die manier registreer je dat?

De voorzitter: Ik zag mevrouw Dreuning knikken. Mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, misschien is mijn vraag nu overbodig, maar misschien ook niet. Ik ga hem toch stellen. Want als er zo'n deel over is naar diftar en we hebben ook nog de hoogbouw, waar dat nog niet mogelijk is om te registreren, dan moet er een nieuwe verdeelsom worden gemaakt, omdat die mensen dan nog steeds afvalstoffenheffing op de ouderwetse manier betalen. Hoe wordt die som dan gemaakt? Hoe houden we dat eerlijk?

Mevrouw Dreuning: Die berekening, we weten heel goed welke mensen er niet in zitten. De hele afvalstoffenheffing, dan wordt het heel technisch, maar ik ga het even heel snel hoog over doen. Alle kosten en alle opbrengsten van alle afvalstromen worden op een hoop gegooid. Dan heb je de totale kosten van de afvalstoffenheffing. Die worden dan verdeeld in huishoudens. En dan heb je de huishoudens die een integraal tarief hebben, die worden dan met dat integraal tarief belast. En vervolgens heb je dan een deel wat nog niet gedekt is. En dat ga je verdelen in een vaste en een variabele component. En dan moet je... De meest simpele manier is om dan de variabele component op een logisch tarief vast te haken. En dan weet je hoe vaak die mensen aanbieden, want dat weten we namelijk uit het land wat het gemiddelde aanbiederpercentage is. En dan weet je wat je dan nog moet dekken voor het vastrecht van die mensen. Voor die mensen gaat het vastrecht naar beneden.

De voorzitter: Dan zag ik nog een laatste vraag. En daarna zou ik u allen willen vragen om even uw vragen op te sparen tot het eind van de presentatie. De heer Damen.

De heer Damen: Voorzitter, je hebt grote zakken en kleine zakken, pedaalemmerzakken en volwassen vuilniszakken. Je betaalt per zak, is de bedoeling. Maar in een klein

appartement is een grote vuilnisbak heel onhandig. Die neemt heel veel ruimte in. Die mensen leveren nu vaak een kleine pedaalemmerzak in. Hoe los je dat probleem dan op voor die mensen?

Mevrouw Dreuning: Ik heb hem gezien. We kijken op plekken waar dat handig is, om te kijken of we naast de 60 literbakken ook inworpstommels van 30 liter kunnen maken voor mensen, zodat ze ook kleinere vuilniszakken kunnen aanbieden.

De voorzitter: Gaat u verder met uw presentatie.

Mevrouw Dreuning: Ik zei al, we zijn in 2020 begonnen en de eerste resultaten liegen er niet om. Door de maatregelen die bij de laagbouw genomen zijn, zijn we terechtgekomen op meer dan 21 procent minder restafval. We hebben bijna 30 procent meer gft en etensresten erbij gekregen. En we hebben 12 procent meer plastic, blik en drinkpakken erbij gekregen. Als we dat in de grote groep bekijken waar wij bij horen, de grootstedelijke gemeenten, want ik ben het ermee eens dat als je naar Dordt kijkt naar grootstedelijke gemeenten moet gaan kijken, dan van de 19 gemeenten die we in Nederland in die klasse hebben, zijn we gestegen van de elfde plek naar de zevende plek door die eerste maatregelen die we genomen hebben. Dat is een goede stap om de basis op orde inderdaad neer te zetten. Addie vertelde net ook al dat de kosten stijgen van restafval. Met name de kosten van restafval.

En dat heeft niet alleen te maken met de inzameling en dat heeft niet alleen met de autonome kosten van verwerking te maken, maar we zien in Nederland ook dat de overheid zijn beleid kracht bijdraagt door steeds meer heffingen op de verbranding van restafval te zetten. En het plaatje wat hiernaast staat, het plaatje op de rechterzijde van het verhaal, gaat in op die heffingen. Op dit moment hebben we een verbrandingsheffing. Die begon op 13 euro per ton. Die zit inmiddels op 40 euro per ton. En de verwachting is dat die in de komende jaren nog zeker tot 50 euro per ton gaat stijgen. En er komt er eentje aan. En dat is de CO2-heffing. En die wordt ook per ton berekend. En daar hebben we... Die is wel al ingevoerd, maar door de ontheffingen wordt die op dit moment nog niet berekend. Maar ook daarvan is de verwachting dat die naar 30 euro per ton gaat lopen in 2030. We hebben 3 lijnen voor u getekend. De bovenste blauwe lijn is gebaseerd op het tonnage dat we hadden voordat we het grondstoffenplan in gingen. En wat we toen betaalden aan afvalstoffenheffing en wat dat nu zou zijn, dat is het tweede punt. En wat het in 2030 zou zijn als we deze tonnages hadden gehouden. De middelste lijn is op basis van onze huidige tonnages. En de onderste rode lijn is wat de afvalstoffenheffing zou gaan doen op het moment dat we daadwerkelijk toegaan naar recyclatarief. En dan, recyclatarief is veel in de media. En de discussie daarover loopt uiteen. Soms is het goed. Soms is het niet goed. Er zijn hoera verhalen in de media. Er zijn ook verhalen van gemeentes die ervan afgezien hebben en die daar uitgekomen zijn en de redenen waarom ze daar uitgekomen zijn. Dat zijn allemaal emoties die spelen op het dossier. We hebben ook metingen op wat het opbrengt. En het bovenste plaatje komt uit de benchmark die mijn collega ieder jaar begeleidt. En het plaatje is wat onduidelijk, want het is een wolkje en dat is van een afstandje slecht te zien, maar de groene puntjes, en dan hebben we het over... De onderste balk is de beheerskosten per aansluiting en de linkerbalk is het aantal kilogram per inwoner. De groene balletjes zijn de gemeenten die zowel serviceprikkel als tariefprikkel hebben ingevoerd. En dan zie

je inderdaad dat de kosten omlaaggaan en de hoeveelheid restafval omlaag gaat en de recycling omhoog.

De voorzitter: Verduidelijkende vraag van de heer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Waar het gaat om de kosten, begrijp ik het goed dat dat exclusief de kosten is voor handhaving en straatvegen, al die dingen die om de neveneffecten te beheersen?

Mevrouw Dreuning: Nee, dat is niet helemaal zo. Exclusief een deel van de opruimkosten. Er werd net ook al gezegd, een deel van de opruimkosten zit wel in de afvalbeheerskosten en een deel van de handhaving die te maken heeft met afvalbeheer is wel ook opgenomen in de beheerskosten.

De voorzitter: Gaat u verder met uw presentatie, tenzij dit een verduidelijkende vraag verder ook is. Kort dan.

De heer Van der Meer: Want u heeft het over een deel. Welk deel zit er wel en welk deel zit er niet in?

Mevrouw Dreuning: De kosten die gemaakt worden op handhaving, op afval zitten in afval. De andere handhavingskosten die een gemeente maakt, zitten niet binnen het afval deel.

De voorzitter: Gaat u verder. Ik weet niet hoever u bent in uw presentatie, gezien de tijd ook? Alle vragen zijn al gauw verduidelijkend. De heer Klerk dan, tot slot.

De heer Klerk: Waarom doet hij het... Hij doet het wel. Ik had even, en dat grijpt ook even terug, want u heeft het net ook over een variabel deel en een vast deel van de afvalstoffenheffing. En nu zie ik hier de tariefprikkel. Hoe verhoudt zich dat tot elkaar? Want ik kan me ook voorstellen dat ergens... U had het net over een grote pot geld aan afvalstoffenkosten die wordt teruggeslagen op de huishoudens. En dat zijn toch communicerende vaten? Want ik zou graag willen weten, wat is dan het vaste deel en wat is het variabele deel wat die tariefprikkel is? Want hoe hoger die vaste kosten, hoe lager de prikkel wordt om te scheiden.

Mevrouw Dreuning: Dat is in Nederland niet zo. Dat tabelletje zit in de stukken die u krijgt met de besluitvorming. Er is geen duidelijke correlatie aan te zetten voor het tarief per 100 liter in de resultaten van afvalscheiding. Je kunt met lage tarieven voor diftar net zo goed goede resultaten halen dan met hoge tarieven in het variabele tarief. Beantwoordt dat uw vraag? En er werd net een vraag gesteld, is er een verschil tussen diftar in hoogstedelijk en in laagstedelijk gebied? Als we naar het lijstje met de stedelijkheid kijken, dan zien we dat gemeenten met een tariefprikkel, ongeacht in welke stedelijkheidsklasse ze zitten, allemaal een grote stap in scheiding bewerkstelligen als ze overstappen van geen tariefprikkel naar een tariefprikkel. Het scheelt ongeveer 90 kilo per inwoner per jaar over de grote linie. En het scheelt ongeveer 35 procent scheidingspercentage. En dan hebben we het over alle gemeenten in Nederland die bij CBS gegevens aanleveren. En dan nog de lessen van het grondstoffenbeleid. Onze inwoners hebben behoefte aan, waarom en hoe, communicatie. Ze hebben

ondersteuning bij praktische problemen. Wij doen aan afvalcoaching. Dat betekent dat mensen die daadwerkelijk met een probleem of met een klacht zitten, geholpen worden. Ze hebben behoefte aan inzicht in het eigen aanbodgedrag. HVC heeft daarvoor al een afvalapp ontwikkeld, die is al gebruikt in andere gemeenten, waarin mensen precies kunnen zien hoeveel en hoe vaak ze aangeboden hebben. En ze willen voornamelijk van de gemeente dat ze gehoord worden op het moment dat ze een klacht hebben. Als we kijken naar de lessen bij de gemeentes dat we terughoren, is dat de afdelingen moeten samenwerken. En dat de gemeente ook moet samenwerken met de wijkambassadeurs. Dat de gemeente ook moet samenwerken met de inzamelaar, met andere partijen die daarin spelen. Dat er een goede infrastructuur, een inzamelstructuur al op orde moet zijn. Dat er een actieve en zichtbare aanpak moet zijn bij ongewenst aanbodgedrag. Dat handhaving daar ook een onderdeel van is, maar wel een sluitstuk in die aanpak. Dat je in eerste instantie, Niels zal daar dadelijk wat over vertellen, met gedragsaanpak probeert mensen te verleiden. En daar meer effect uithaalt dan wanneer je alleen maar handhaaft. En dat je maatwerkoplossingen moet doen in de situaties waarin de bestaande oplossingen niet voldoende werken.

En dat betekent voor mensen die door ziekte onvermijdbaar extra veel restafval hebben, dat geldt voor huizen met gedeelde bewoning, dat geldt voor luier- en incontinentiemateriaal, maar dat geldt ook voor mensen die kwijschelding hebben, die moeten ook een regeling hebben die past binnen de nieuwe structuur.

De voorzitter: Zou u tot een afronding kunnen komen, of was dit het einde?

Mevrouw Dreuning: Ik geef hem nu over aan mijn collega.

De voorzitter: Voordat u dat doet, zag ik nog een vraag van de heer Roggekamp.

De heer Roggekamp: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, ik vraag me af over die goede inzamelstructuur... Als ik nu kijk, wordt mijn grijze bak, geloof ik, eens per maand geleegd. Twee maanden ga ik, denk ik, niet redden. Dus heb ik geen prikkel om hem niet vol met allemaal andere dingen te doen. Wordt dan die structuur zo aangepast dat ik bijvoorbeeld hem elke week kan aanbieden en dan alleen de keren dat ik hem vol heb dat het zin heeft? Want anders heb ik die prikkel nog steeds niet.

Mevrouw Dreuning: Ik ga u een verrassing vertellen. Het lijkt nu dat u die één keer in de twee weken niet gaat halen. Maar wat wij zien in het land, is dat het gemiddelde in de gemeenten die daadwerkelijk één keer in de vier weken inzamelen en waarbij de inwoners een tariefprikkel krijgen, dat het gemiddeld aantal keren dat er aangeboden wordt tussen de vijf en de zes keer per jaar ligt. Het is vooraf... En die chip heeft iedereen. Vooraf is het heel lastig om te zien, waar ga ik dat nog ophalen? En als we dan daarna naar de cijfers kijken, dan zien we dat we dat wel halen gemiddeld in een gemeente. En dat betekent inderdaad dat er echt wel mensen zullen zijn die dat niet halen. Daar ben ik me ook bewust van. Maar in zijn algemeenheid zien we dat het gemiddeld aantal aanbiedingen tussen de vijf en de zes terechtkomt.

De voorzitter: Dank u wel. Zijn er nog meer vragen voor mevrouw Dreuning?

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Voorzitter, ik heb even een vraag. Ik zit hier een stukje te lezen. Er staat bij, zo constateert Enschede bij de invoering van diftar een verdubbeling van de hoeveelheid afval die naast de containers of in de berm gegooid werd. Zo constateerde Enschede bij de invoering van diftar een verdubbeling van de hoeveelheid afval die naast de containers of in de berm gegooid werd, wat is opgelopen tot 660.000 kilo. Steden met diftar constateren ook dat er meer afval in de openbare afvalbakken gedeponeerd wordt, zodat die ook weer vaker volraken, en ook weer meer risico op zwerfafval.

Mevrouw Dreuning: Die vraag werd net inderdaad aan mijn collega gesteld. Wat we zien in het land is dat na een invoering van diftar... En ik noem het altijd maar een olifanten zwangerschap. We hebben tussen de negen en de twaalf maanden extra effort nodig om alles weer te normaliseren. En dan is er meer overlast. En dat betekent ook dat je extra maatregelen moet nemen om alles in goede banen te leiden. Daarna, en dat ben ik met mijn collega eens, zien we dat de tonnages normaliseren op het niveau van wat het daarvoor was. Heeft het een blijvend effect?

Nee. Komt er weerstand door een invoering van diftar of moeten mensen wennen aan veranderingen? Want ik denk dat dat ook nog voor een deel het geval is. Ja, dat is het geval. En dat heeft een tijdje tijd nodig. Dat is er zeker. Het is alleen niet blijvend om op de lange termijn te zijn. En om het in een perspectief te zetten. Als we kijken naar de hoeveelheid bijplaatsingen in Dordrecht, op dit moment bedraagt dat 1 procent van de totale afvalhoeveelheid. Het is niet...

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Maar die 1 procent geeft wel heel veel overlast met ratten?

Mevrouw Dreuning: Precies. Maar dat is wat ik net precies zei, als ik het meetbaar maak, gaat het over een ander verhaal dan als ik het voelbaar maak. En daarom proberen we ook in ons plan heel specifiek in te gaan op de maatregelen om dat stukje voelbaarheid onder controle te brengen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan zou ik voor het laatste stukje van de presentatie willen gaan naar de heer Vink.

De heer Vink: Om de basis beter op orde te krijgen, doen wij veel aan communicatie en gedragsbeïnvloeding. Ik heb hier een voorbeeld meegenomen. De schoonste buurt van Dordrecht. Daar zal ik verder niet op ingaan. Maar ik heb hem vooral even meegenomen om te laten zien wat het effect van zo'n interventie is. En voor die verschillende interventies kan ik vergelijkbare effecten laten zien. Je ziet hier in het begin, voordat de interventie plaatsvindt, dat er veel bijplaatsingen zijn. En dat loopt vervolgens, tijdens die interventie, terug, maar niet naar nul. Dat doen wij ook met heel veel andere interventies. Daar wil ik het eigenlijk bij laten.

De voorzitter: Dank u wel.

De heer Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Roggekamp.

De heer Roggekamp: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, ik vind die hele lijn heel erg leuk. Alleen ik had hem ook wel willen zien nadat de wedstrijd is afgelopen. Want ik fiets nog weleens langs zo'n container, die volgens mij mee heeft gedaan. En inderdaad, tijdens die wedstrijd was het redelijk laag, maar daar zie ik nu ook weer continu afval staan. Wat doet die daarna dan weer?

De heer Vink: Dat klopt inderdaad. Bij sommige containers waar we dat doen, bij sommige locaties waar we dat doen blijft het laag. Bij andere zie je dat het ook weer hoger wordt. Dat het terugkaatst. Meestal niet helemaal naar het oude niveau, maar wel weer meer dan daarvoor. En dat betekent dat daar dan opvolging nodig is. En we proberen ook zoveel mogelijk op die plekken dan opvolging te doen.

De voorzitter: De heer Stolk.

De heer Stolk: Ik wilde eigenlijk vragen, dat hele communicatiebeleid en dat datgene wat er gepresenteerd wordt, wat kost dat op jaarbasis?

De heer Vink: Ik heb daar de cijfers niet van bij me. Ik weet niet of mijn collega's dat weten?

De heer Fokkens: Dit is een onderdeel van het Programmaplan Schoon, waar meerdere elementen in zitten. En een deel van de... De helft van het Programmaplan Schoon heeft te maken met ook het in goede banen leiden van de afval en het verbeteren van de kwaliteit rond de ondergrondse containers. Het verminderen van de bijplaatsingen.

De heer Stolk: Praten we dan over tonen of welk bedrag ongeveer zou je aan moeten denken?

De heer Fokkens: Nee, dat gaat om ongeveer twee ton per jaar.

De voorzitter: De heer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Voorzitter, dank u wel. We spreken in een keten van leveranciers tot wij als consumenten. Maar wat gaan we bijvoorbeeld concreet doen dat wij als consumenten of eindgebruikers minder afval in ons huis krijgen? De Coolblue's, de Bol.com's van deze wereld leveren onze verpakking. Uiteraard, wij vragen de naar en zij leveren. Maar welke concrete afspraken hebben wij met die mensen, met die leveranciers? U heeft dat zojuist even geduid, maar ik ben ook benieuwd hoe we aan het begin van de keten interventies plegen wat uiteindelijk minder restafval of grondstoffen oplevert.

De voorzitter: Misschien dat de heer Weenk inderdaad daar ook wel antwoord op kan geven.

De heer Weenk: Ik moet zeggen, als gemeente heb je daar niet zo heel veel vrijheidsgraden in en handelingsperspectieven. Maar landelijk, wat ik al zei, producentenverantwoordelijkheid als we die nog een beetje extra aanzetten dat producenten echt hun verantwoordelijkheid nemen in de kosten en te verwerken, maar ook in het voorkomen, bijvoorbeeld door een veel beter ontwerp van producten en

verpakkingen, dan komen we wel ergens. Maar daar moet wel een tandje bij, denk ik. Dat klopt.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik even rond. Zijn er nog meer vragen? Mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Nog even over de... Want net werd al genoemd, het is een soort olifanten zwangerschap. En we zullen tijd nodig hebben om te wennen en over te stappen. En er zijn verschillende stimulerende aanpakken om mensen netjes hun afval te laten inleveren. Maar we gaan een tijd tegemoet waar we even extra bij moeten zetten. En er is ook genoemd dat die 1 procent inderdaad gevoelsmatig gewoon echt toch voor veel overlast zorgt. Liggen er nog andere plannen in de kast die het positieve gedrag stimuleren? Is er nog een soort van last resort als we nog een beter resultaat willen behalen?

De voorzitter: En aan wie is uw vraag gericht?

Mevrouw Van Engelen: Dan denk ik aan ons gedragsexpert.

De voorzitter: De heer Vink.

De heer Vink: Ja, zeker. Daarbij kijken we eigenlijk naar twee aspecten. We kijken aan de ene kant naar de kwaliteit, of we de kwaliteit goed of nog weer beter kunnen krijgen. Daar doen we een aanpak op. En die aanpak hangt uiteraard vooral af van wat we meten waar het probleem ligt. Dat weten we nu nog niet. We gaan vooral ook kijken, moeten we dan onze aandacht richten op gfte, plastic of papier misschien zelfs wel. Niet waarschijnlijk, maar zou kunnen. En de andere is natuurlijk dat we ook kijken, zorgen die nieuwe inzamelingsmethoden ook voor meer bijplaatsingen bijvoorbeeld. En dan hangt het daar ook weer vanaf wat we daaraan vinden. Zetten mensen karton ernaast, dan moeten we mensen daar iets over kennis geven, motiveren en gelegenheid voor geven. En als het een andere fractie is, daar weer voor.

De voorzitter: Een vervolgvraag, mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Nog een vervolgvraag, voorzitter. Want dan ben ik benieuwd, u bent natuurlijk op zoek naar de bron van het gedrag. En elke wijk is ook anders in Dordrecht. Daar zijn we een hele diverse stad in. Hoe komt u dan bij de kern van dat gedrag? Is dat een gesprek met de mensen of is dat op basis van alleen de cijfers? Hoe moet ik dat voor me zien? Of heeft alles een andere aanpak?

De heer Vink: Is een mooie vraag. Het kan zijn dat we een verschillende aanpak hebben in verschillende gebieden, maar de basis is vaak hetzelfde. We kijken eerst naar de cijfers. Kijken van, waar zit het probleem? Dan gaan we uiteraard de... Gewoon, we doen vaak een expertview. De mensen die vaak op straat zijn, opzichter schoon, afvalcoaches, andere mensen, afvalinzamelaars. Waar denken we dat het probleem zit? En vaak gaan we ook nog met de afvalcoaches met mensen in gesprek. Dat is wel een extra uitdaging, want de vraag is altijd of mensen zelf goed kunnen vertellen waarom het misgaat. Dat is ook altijd een kwestie van tussen de regels doorlezen. Maar we nemen dat ook zeker mee.

De voorzitter: U wil daar nog iets aan toevoegen, de heer Weenk?

De heer Weenk: Ja. Bijplaatsingen zijn een behoorlijk probleem in Nederland, ook in gemeentes, zeker in gemeenten, ook grote gemeenten, zonder diftar En wij willen daar heel graag aan bijdragen, doen we ook, op landelijk niveau door te kijken wat je zoal kunt doen aan bijplaatsingen. Daar is zelfs een aparte training voor, voor beleidsmedewerkers. En we ontwikkelen daar ook nieuwe, wat we dan noemen met een mooi woord, interventies om dat te reduceren. En een daarvan, die best wel interessant is, is ook in feite een soort reactivering van de burger. Want er zijn heel veel burgers die dat niet goed vinden en niet willen. En die kunnen daar zeker een rol in spelen om dat te gaan voorkomen bijvoorbeeld. Participatie feitelijk op meerdere manieren. Want het erom wat we met zijn allen willen.

En mind you, als er echt meer dan 1 procent, 2 procent... We hebben het over marginale hoeveelheden, in de zin van, maar wel heel lastig. Maar dat neemt de zegeningen van die andere hoeveelheid niet weg. Maar er moet zeker wat aan gedaan worden. En daar dragen we ook landelijk graag aan bij.

De voorzitter: Dan de heer Damen.

De heer Damen: Voorzitter, er zijn twee soorten mensen die nu al goed gedrag vertonen. Dat zijn de mensen die als ze hun vuil in de container kieperen en ze zien dat er nog een paar zakken naast staan die bijgeplaatst zijn dan zeggen ze, die gaan er ook in. Daar gaan ze voor betalen. Dat is één. Daarnaast heb je mensen die nu zwerfvuil oppikken. En je hoeft niet eens zo je best te doen om een vuilniszak vol te krijgen. Dat is een kwestie van twintig minuten, in ieder geval in mijn buurt. En daar ga je nu ook voor betalen. Hoe ondervangen we het effect dat die mensen nu voor het storten van die vuilniszak in de container moeten gaan betalen?

De voorzitter: En aan wie is uw vraag gericht?

De heer Damen: Dat weet ik eigenlijk niet.

De voorzitter: Wie voelt zich geroepen om hier antwoord op te geven? De heer Fokkens.

De heer Fokkens: Daar wil ik wel op antwoorden. Want voor de Dordtse Doorpakkers, waar we al meer dan 1.000, bijna 1.500 hebben, hebben we al een systeem om die zakken in te zamelen. Hebben een speciale zak die ze gratis kunnen krijgen. Die wordt nu kosteloos opgehaald en dat blijft zo. Dat kunnen we handhaven. Daarnaast hebben we ook steeds meer contacten met de ambassadeurs in de wijken, die inderdaad nog weleens, zeker in het kader van de actie schoonste buurt, meehelpen om de containerlocaties schoon te houden. Daar gaan we ook in gesprek mee als we naar een recyclatarief gaan hoe we dat gaan oplossen. En dat gesprek gaan we voeren. Daar heb ik nu het antwoord niet op. Maar het moet niet zo zijn dat mensen die helpen de stad schoon te houden daar extra voor gaan betalen. Daar gaan we maatwerk voor regelen.

De voorzitter: Ik zag nog twee vingers. En daarna wil ik eigenlijk wel een beetje doorgaan ook naar het volgende onderdeel. De heer Aarden. Dezelfde vraag. Die was al beantwoord. Dan zijn alle vingers opeens plotseling verdwenen. De heer Klerk toch nog.

De heer Klerk: Ik zat even te twifelen van, past dat in een beeldvormende sessie? Maar ik ga het gewoon proberen en ik zie wel hoever u het me toestaat. U gaf net aan, we gaan het gesprek nog voeren over hoe je omgaat met eigenlijk particulier initiatief om met een zak door je straat te lopen en de berm eens even schoon te maken. Ik zie dat gelukkig veel gebeuren. Maar wat ik hoor, is dat er wordt nu vooral gefocust op georganiseerde initiatieven, zoals de Dordtse Doorpakkers, wijkambassadeurs. Maar ik weet niet in hoeverre het een vraag is of dan toch iets wat ik mee wil geven bij dat gesprek, dat juist dat particuliere initiatief, dat het heel zonde is als dat verloren gaat vanwege een invoering van diftar.

De voorzitter: Dat is wel een beetje een mening, in die zin. Zou er een technisch antwoord... Ik hoor niet echt een vraag ook verder. Ik weet niet in hoeverre hier nog technisch op gereageerd kan worden.

De heer Fokkens: Ik kan er best technisch op antwoorden. Want we hebben ooit een keer... Het was heel vrijwillig vroeger, de afvalgrijpers. Die konden ze overal ophalen, bij Stadsbeheer, bij Weizigt. Maar Weizigt wilde eigenlijk meer contact met de mensen die afvalgrijpers ophaalden. Daar hebben we toen de Dordtse Doorpakkers voor opgezet. Dan moesten mensen hun contactgegevens achterlaten voor een gratis gripper. En we hebben ook steeds meer materialen toegevoegd. En we faciliteren gewoon alle Dordtenaren, ongeacht. Het enige wat we vragen, is om hun contactgegevens achter te laten met de vraag of ze we wel of niet kunnen contacteren, eenvoudig vanwege privacy. Het staat helemaal open. Het is niet georganiseerd. De afvalambassadeur zijn iets meer georganiseerd. Maar ook dat zijn mensen die zich vrijwillig aanmelden. Wat mij betreft, is het gewoon een heel open systeem. En de vragen gaan we gewoon behandelen. En als er een politieke context bij komt, dan hoor ik dat graag.

De voorzitter: Duidelijk. Tot slot, de laatste vraag, de heer De Vries.

De heer De Vries: Dank u wel, voorzitter. Ik wilde toch nog eventjes terugkomen op de wijkambassadeurs, als dat kan. Ik spreek er nogal eens wat. Ik ben er zelf ook eentje. Ik denk dat ik zo'n beetje tien tot vijftien keer per dag mijn pas gebruik. En een hele hoop wijkambassadeurs zijn een beetje paniekerig op het moment. Die besluiten dadelijk gewoon... Die zien dat ze ervoor moeten gaan betalen. En ik neem aan dat daar regelingen voor kunnen komen, maar die hebben zoiets, knip dat kaartje maar fijn door, ik stop ermee. Dat is een hele grote groep vrijwilligers, die je dan in ene keer kwijt bent als daar geen goede oplossing voor komt.

De voorzitter: Ik hoor hier nog niet zozeer een technische vraag in.

De heer De Vries: Hoe kijkt u daartegenaan?

De voorzitter: En een technische oplossing wordt geopperd door de heer Weenk.

De heer Weenk: Het is heel simpel, wat al veel gebeurt in diftar gemeenten, is dat die mensen een speciale pas krijgen en daarmee gewoon afval erin kunnen doen. En uiteraard wordt het wel gemonitord dat daar geen misbruik van gemaakt wordt.

De voorzitter: Aanvulling van de heer Vink.

De heer Vink: Als het goed is, is dat voor alle wijkambassadeurs nu al zo. De wijkambassadeurs hebben een pas voor hun eigen afval en een pas die ze gebruiken voor zwerfafval dat ze vinden. En als dat bij u niet het geval is, dan kunnen we die voor u regelen.

De voorzitter: Omwille van de tijd gaan we een beetje een einde breien aan dit onderdeel. Ik wil alle sprekers en ambtelijke ondersteuning hartelijk bedanken voor hun bijdrage, voor hun expertise. Ik zou de commissie willen voorstellen om even 5 minuten, tot 40 te schorsen, zodat we eventjes van gasten kunnen wisselen aan tafel, zodat alle gasten van de ronde tafel hier kunnen komen zitten en dat iedereen nog eventjes naar het toilet kan, een drankje kan halen. Dan zien we elkaar om tien over half weer. Wij leven inmiddels bijna om 20.45 uur. Ik zou iedereen willen vragen de plek terug te vinden naar de vergaderruimte. De bel doet het helaas niet. Dat maakt het wel lastig. Behoorlijk onthand als voorzitter zonder bel. Maar ik zou iedereen willen verzoeken weer de weg terug te vinden naar de vergaderzaal en naar zijn of haar plek. Want het is inmiddels 43 bijna. We gaan zo zachtjes aan beginnen. Het tweede onderdeel van deze avond, van deze kennissessie over afval betreft in die zin geen kennissessie, maar een rondetafelgesprek. We hebben een aantal gasten ook weer bij ons voor het rondetafelgesprek. Namens AVR is dat de heer Van Opstal. Namens HVC de heer De Waard. Namens gemeente Deventer de heer Hoogland. Gemeente Deventer is een diftar gemeente. Namens gemeente Barendrecht is dat mevrouw Krol. En gemeente Barendrecht is een nascheidingsgemeente. Namens de bewonersraad Krispijn zijn dat mevrouw Kolk, de heer Schenkel en de heer Bekka. En tot slot ook nog de heer Schouten namens handhaving. En de heer Buiting, ook nog erbij gekomen, namens handhaving. Allen hartelijk welkom. Allereerst zou ik willen vragen of iedereen die daar behoefte aan heeft een korte pitch te willen houden, vraag ik aan de gasten over na- of bronscheiding, over handhaving, over afvaldumping, over eventuele ervaringen. Dan is het ook duidelijk voor alle aanwezigen wat ieders punt is en waar iedereen elkaar op kan bevragen. Als iedereen heeft gepitcht, dan zullen we in gesprek gaan. Zal ik links van mij beginnen? Zijn er mensen die een korte pitch willen geven? Waarom zit u hier? Gaat uw gang.

Mevrouw Kolk: Ik zit hier namens de bewoners uit Krispijn. De huidige situatie is zo, restafval in ondergrondse containers wordt regelmatig geleegd. Indien nodig op afroep. Papier en gft wordt ook opgehaald, op vaste dagen. Plastic ook. Deze opzet is redelijk leefbaar. Werkt voor ons voor het overgrote deel. Maar er gaan ook een aantal dingen niet goed. De bijplaatsing van restafval bij de ondergrondse containers en in de openbare kleine prullenbakken. Plastic zakken die op de verkeerde data op verkeerde plekken gehangen worden. En aangezien de plastic stroom kan ondervangen worden met de zogenaamde milieustraat die eraan komt, wil ik het verder hebben over de restafvalstroom. De oorzaken van bijplaatsing van het restafval komt volgens ons door wisselende bewoners van woningen, met zogenaamde onderverhuurconstructie, waarbij de bewoners niet goed geïnformeerd worden. De afvalpas niet aanwezig is. Of wel aanwezig, maar niet verstrekt wordt door de verhuurder aan de huurders. Aan de huurders. Sorry. Of door gebruik van meerdere bewoners kwijtraakt en niet wordt vervangen. Mentaliteit door zogenaamde afvalhooligans, die het niet zo nauw nemen met de regels en daarop ook niet gehandhaafd wordt. Zelfs gestimuleerd door het gratis

verwijderen van hun zakken bij de container door de gemeente. Onder het mom, het wordt toch wel opgeruimd. Waarom zou ik het goed doen? De goeden moeten onder de kwaden lijden. De minima die bij een verloren pas niet het geld willen of kunnen uitgeven aan een nieuwe pas. Deze mensen zijn genoodzaakt te prioriteren.

En restafvalstroom hoort daar zeker niet bij. Dit resulteert in aantasting van het straatbeeld. Zakken die naast de containers worden gezet en al dan niet open worden getrokken door vogels of ongedierte. Zwerfafval op stoepen en op straat, door die opengetrokken zakken. Het aantrekken van ongedierte, meeuwen-, kraaien-, muizen-, maar vooral rattenproblematiek steekt hierdoor steeds meer de kop op. Kleine zakken worden in de zogenaamde kleine vuilnisbakjes gepropt, zodat het gewone, normale afval daar niet mee in kan, door voorbijgangers. De bewoners zijn bezig om bijgeplaatste zakken toch in de container te doen. De ondergrondse container wordt regelmatig opengelaten, zodat iemand die geen pasje heeft alsnog zijn zak erin kan stoppen. Er wordt regelmatig vuil geprikt. De HVC en de gemeente halen dit regelmatig op als mensen een klacht hebben en zeggen, er staat weer wat. Deze situatie is niet 100 procent en heeft verbeterpunten, maar is naar onze mening met enige aandacht op aanvaardbaar niveau te krijgen en te houden, wat wij verwachten als er bijbetaald moet gaan worden per zak voor restafval. Mensen in Krispijn willen of kunnen niet per zak betalen, door hun financiële situatie. En daardoor komen er bijplaatsingen. Die worden drastisch meer. En het straatbeeld gaat verslechterd worden. Ongedierte en zwerfafval zullen zonder verdere maatregelen een onaanvaardbaar niveau overschrijden, waardoor aanzicht, hygiëne en daarmee de leefbaarheid in Krispijn serieus in het gedrang komt. Zakken zullen door anderen niet meer worden weggegooid. En de container openlaten wordt ook niet meer gedaan. Op een gegeven moment is er niet meer tegenaan te prikken. Zoveel zwerfafval, heeft het nog wel zin? Ongehoorzaamheid, alle bijplaatsingen en kosten zullen een sneeuwbal effect in werking zetten, waardoor mensen het moraal laten varen en het niet meer zo nauw nemen en de situatie verergert. Zij doen het. Waarom ik dan niet? De gemeente ruimt het toch wel op en er wordt toch niet gehandhaafd. Wellicht wordt het effect van het scheiden in de milieustraat ook aangetast. Mensen zullen hun restafval ook in de andere punten van de milieustraat dropen, waardoor de afvalstromen worden besmet. Vooral het straatbeeld en de hygiëne, en daarmee de leefbaarheid, komen daardoor naar onze verwachting ernstig in het gedrang door per zak restafval kosten te gaan heffen. Dit is een onaanvaardbaar vooruitzicht voor ons als bewoners van Krispijn. En dan nog even in het kort over het grofvuil, want dat wordt ook met grote regelmaat naast de containers gezet. Mensen vinden 20 euro om te betalen te veel. Minima kunnen dit niet betalen. De website om een afspraak te maken, is niet erg gebruiksvriendelijk. En het puntensysteem ook niet. Het afvalbrengstation op De Staart is ver weg en niet iedereen heeft vervoer. En wie het wel weg wil brengen, maar doordeweeks werkt tot 18.00 uur, mag op zijn vrije zaterdag in de file gaan staan. Maar waarom zou je dat nog doen als het gratis en snel wordt opgehaald als je het naast de ondergrondse container zet? En het is fijn als het dagelijks wordt opgehaald, maar hiermee beloon je wel de afvalhooligans. Gelukkig zijn er nog mensen die de wijk schoon willen houden. En laten we zorgen dat dit zo blijft. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Kolk. Dank u wel. U deelde uw zorgen over het verslechteren van het straatbeeld, als gevolg van diftar. Zou u uw microfoon even uit willen zetten.

Mevrouw Kolk: Sorry.

De voorzitter: Super. Dank u wel. Ik zou, voordat er vragen worden gesteld, eerst willen vragen of er nog meer mensen zijn die een korte pitch willen geven. Dan kunnen we daarna gewoon gelijkwaardig het gesprek met elkaar aangaan. Eerst kijk ik nog even rond, wie zou er willen pitchen? Gaat uw gang.

De heer De Waard: Dank u wel, voorzitter. Beste leden van de gemeenteraad, dank voor de uitnodiging om hier in gesprek te gaan over dit onderwerp. Mijn naam is Gertjan de Waard. Ik ben hier namens de HVC, waar ik met veel plezier zeven jaar werk als directeur inzameling, beheer openbare ruimte, tegenwoordig ook projecten. HVC, ik denk dat iedereen dat kent, het afvalenergiebedrijf met 52 aandeelhoudende gemeentes en 8 waterschappen. U bent mede-eigenaar van HVC. We helpen gemeentes, waterschappen en hun inwoners om verder te verduurzamen op het afvalgrondstoffendossier waar het vanavond over gaat en natuurlijk ook op het gebied van energie. Privé, even kort. Ik ben eigenlijk elektricien, maar ik bleek niet zo goed tegen de bouwstof te kunnen. Toen ben ik in het afval beland. Inmiddels alweer zo'n 17 jaar. Ik ben woonachtig in Noord-Holland, in Heiloo, tegen Alkmaar aan. Met mijn vrouw samen hebben wij 5 zonen. Ik weet wel wat het is om een beetje afval te hebben. Ik mag zelf graag voetballen en wielrennen. Ik kom weer even to the point, voorzitter, hoor. Hoewel geen inwoner van Dordrecht, vertoef ik hier toch zeker een dag in de week. En er zijn weken dat dat vaker is, zoals deze. Ik heb veel collega's die hier woonachtig zijn. Ik kan hun trots op de stad goed meemaken. Mooi divers, ging al even over tafel, stad met karakter. In ik werk graag met u verder aan een toekomst met minder afval en een schonere stad. En belangrijk, denk ik, een betaalbare afvalstoffenheffing, ok in de wijken waar het wat taaier is, wat we net ook horen. Herkenbaar op meer plekken in HVC-gebied. Best lastig om daar vooruitgang te boeken. En als die dan geboekt is, werd ook al even zichtbaar, om die dan ook te houden. De Dordtenaar, uw inwoners zijn al heel goed bezig met afvalscheiding, werd net ook gezegd. Mooie lijn, stijgende lijn, steeds een stapje vooruit. En dat geeft een stevige basis om samen de reis te maken naar nog minder restafval. Ik denk dat er ook een grote kans ligt bij preventie. Het beste afval is geen afval, werd net ook even gezegd. En daar kunnen we, denk ik, als gemeente meer aan doen dan dat we denken. Dat kunnen we echt wel promoten. En niet alleen naar de producenten kijken, maar zeker ook naar de inwoners. Het gaat echt om gedrag ook. Het is vaak onderbelicht en daar is heel veel winst te halen. Alles wat we niet hoeven te produceren, hoeft niet vervoerd, ingezameld of verwerkt te worden. Iedere kilo afval is een kilo CO₂. Het kan enorme impact hebben op dat dossier. Ik probeer zelf ook zo weinig mogelijk nieuw te kopen, geef veel spullen weg, laat het repareren. Dat is niet alleen duurzaam, het is ook vaak heel kosteneffectief. En misschien nog wel het belangrijkste, het geeft ook een fijn gevoel als je iets weer weg kan geven, een tweede leven krijgt. En of je er geld voor vraagt via Marktplaats, ook helemaal prima. Naast preventie is afvalscheiding cruciaal. Ongeacht bronscheiding of nascheiding, werd net ook al even gezegd, het is belangrijk dat we er samen voor zorgen dat we gft, papier, glas en textiel... Dat dit niet meer in de restafval belandt. Als we dat realiseren, maken we enorme stappen richting een

duurzame, circulaire economie en een schoner Dordrecht. In de huidige grijze bak is maar een kwart echt restafval. Werd net ook door Addie gezegd, de enorme hoeveelheid gfte wat erin zit, maar ook nog papier, textiel, die verdwaalde sok en heel veel andere dingen.

Ik voel zelf erg de urgentie om hier hard aan te werken en een betere wereld, met minder afval. En wij staan er klaar voor om uw inwoners verder te ondersteunen. We hebben de mensen, de kennis en de middelen om toe te werken naar minder restafval. Een schonere stad, en wederom die betaalbare afvalstoffenheffing. Het succes staat en valt met vertrouwen en samenwerking. Er ging net al veel over tafel. Het is ook even volhouden. Angst voor het onbekende overwinnen. En uiteindelijk zie je dat dat ook lukt om echt wel het verschil te kunnen maken. Mijn basishouding is dat de meeste mensen willen het gewoon goed doen. En het is aan ons om dat goed te faciliteren en daarbij aan te sluiten, zodat de meest duurzame keuze ook de meest logische keuze is. Laten we daaraan samen verder werken. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, de heer De Waard, namens HVC. Gaat uw gang.

Mevrouw Krol: Dank u wel, voorzitter. Goedenavond aan alle commissieleden. Er was ons gevraagd inderdaad om een korte pitch te houden van twee à drie minuten. Ik zal het iets korter houden dan mijn collega hiernaast. Ik sluit overigens wel helemaal aan bij wat hij zegt. Ik ben gevraagd namens gemeente Barendrecht, maar ik werk niet voor de gemeente Barendrecht, maar voor BAR Afvalbeheer. En wij zamelen het afval in voor de gemeente Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk. Ik ben hier gevraagd om wat te vertellen over de nascheiding die wij in alle drie de gemeenten doen. En in Albrandswaard hebben we daarnaast naast de nascheiding ook diftar. Over die ervaringen, als u daar vragen over heeft, kunt u ook rustig stellen. Wat wil ik nog meer zeggen? We hebben de afgelopen vijf jaar een beetje, het traject wat we hier in Dordrecht zojuist zagen, ook ingevoerd. Je gaat inzamelmiddelen op zijn plek zetten. En dan ga je ook communiceren en gedrag en uiteindelijk diftar ingevoerd. Bij twee van de drie gemeenten is dat na de verkiezingen weer teruggedraaid. Maar goed, we hebben alle middelen zo gehouden dat mocht het toch weer zover zijn en de gemeenten er klaar voor zijn weer diftar in te voeren, dan kunnen wij vrij snel overgaan daarin. Mij is wat gevraagd is over nascheidingen te vertellen. Heel in het kort. Er zijn een aantal voordelen en nadelen van nascheiding. De voordelen zijn uiteraard, er zijn geen extra inzamelmiddelen nodig. Zakken is vaak heel rommelig waar PMD in zit of je hebt een extra minicontainer nodig. Daar is vaak geen plek voor als het zo stedelijk bevolkt is. Een nascheider kan net zo goed, misschien soms nog wel beter, PMD nascheiden dan de inwoners zelf. Is geen afkeur door vervuiling van de fractie, wat heel veel gemeentes best wel veel geld kost, die afkeuring. De nascheider haalt in ons geval... Wij laten ons afval nascheiden bij Omrin in Heerenveen. Die haalt daar meer uit dan alleen PMD. Maar ook een stukje andere zaken, zoals een gft en luiers halen ze er nog uit, enzovoorts. En dat scheelt natuurlijk weer dat er minder verbrand hoeft te worden en minder verbrandingskosten. En je haalt in één route PMD en restafval op. Dat maakt de inzameling efficiënter. Zitten natuurlijk ook een aantal nadelen... Elk voordeel heeft zijn nadeel. Als je diftar hebt en PMD, dan kun je diftar tarief niet zo heel hoog zetten, want de mensen moeten daar het PMD in doen en die hebben geen andere keuze. Dan zit je

toch met je diftar tarief, met je variabel tarief wat niet zo hoog kan en waardoor de prikkel toch net iets minder is.

Heb je in gemeentes waar PMD apart wordt ingezameld, daar kan je je recycletarief echt wel wat hoger stellen, wat toch wel een extra prikkel geeft. In de gemeente waar ik woon, u kunt al wel horen, is in het zuiden van het land ergens, daar is de prikkel best hoog. Maar wij zitten ook op 65 kilogram restafval per inwoner per jaar. Dat is natuurlijk ook wel een verschil. Maar dat komt mede doordat die prikkel, volgens mij, ook best wel hoog is. Er is ook een mindere bewustwordingsprikkel als je PMD in je diftar tarief hebt zitten. Want mensen moeten hem toch een keer in de twee weken aan straat zetten, want PMD is vrij veel volume. En als er dan nog een beetje over is denk je, dan doe ik het daar maar in, in plaats van bijvoorbeeld in de gft-bak. En daar zit een natte fractie in, mijnheer Weenk vertelde dat zojuist ook al in de eerste sessie. En daardoor is het vaak moeilijker om er echt nog wat meer uit te halen in de nascheiding. Het gft willen wij er ook heel graag uit hebben. En dat wil heel Nederland, volgens mij. Daar zouden wij ook graag wel door Rijksoverheid mee geholpen worden, dat zij eens een campagne gaan doen of zo. Maar dat is voor ons de komende jaren echt wel voor de drie gemeenten de opgave, dat gft, en dan met name keukenafval, om dat uit het restafval te krijgen. Het was iets meer dan drie minuten, denk ik.

De voorzitter: U heeft uw ambitie ietsje overtroffen, maar dat is geen probleem. Dank u wel, mevrouw Krol, namens afvalbeheer van de organisatie BAR. BAR-organisatie moet ik zeggen. Gaat uw gang, de heer

De heer Van Opstal: Goedenavond allemaal. Dank dat ik hier mag zijn. Ik ben van AVR. Wij hebben twee verwerkingsinstallaties in Nederland. Eentje in Duiven en eentje Rozenburg. Totaal verwerken wij 1,3 miljoen ton afval op jaarbasis voor diverse gemeenten, maar ook bedrijfsmatige klanten. En we hebben in Rozenburg een nascheidingsinstallatie. Daar ben ik hiervoor uitgenodigd. Ik wil daarbij aangeven dat ik niet specifiek een voorkeur heb voor diftar, nascheiding, bronscheiding. Het is maar net wat de gemeente wil. En u vraagt, wij draaien. Zo werkt het eigenlijk een beetje bij ons. Wij sorteren kunststoffen uit huishoudelijk restafval. Voornamelijk huishoudelijk restafval. Niet uit bedrijfsafval. En dan doen we kunststoffen, metalen sorteren we eruit, drankenkartons en ook nu, dat is wel vrij actueel, de lachgascilinders halen we er via de nascheidingsinstallatie uit. Dit is een beetje mijn introductie. Ik denk als er zo vragen zijn, dan zal ik deze ook gelijk beantwoorden.

De voorzitter: Duidelijke, bondige pitch. Dank u wel, de heer Opstal. Zijn er nog meer gasten aanwezig die kort hun punt willen toelichten? De heer Hoogland.

De heer Hoogland: Ik ben van de gemeente Deventer, beleidsadviseur grondstoffen. De gemeente Deventer kent sinds 2013 een variabel tarief als diftar gemeente. Inwoners betalen een vastrecht en een variabel recht voor het restafval. En als je kijkt naar de NVRD benchmark, waar alle gemeenten op een rij worden gezet, dan scoort de gemeente Deventer milieutechnisch en prijstechnisch vrij hoog of zijn we een van de koplopers. Dat wil niet zeggen dat wij de zorgen van deze inwoner niet onderkennen en dat we daar ook full swing in de gemeente Deventer mee bezig zijn. En ik zit hier ook om met name de praktische vragen van eventuele aanwezigen te beantwoorden.

De voorzitter: Duidelijk. Dank u wel voor uw introductie. Nog vanuit handhaving een korte pitch? Weet anders in ieder geval dat handhaving ook aan tafel zit. De heer Schouten en de heer Buiting, ook hartelijk welkom. Dan zou ik nu eigenlijk het gesprek willen aftrappen. Zijn er vragen aan een van de gasten? Er zijn behoorlijk wat vragen. De heer Kuhlmann zag ik al vanaf begin af aan.

De heer Kuhlmann: Ik heb een vraag voor mevrouw Kolk, de bewonersorganisatie Krispijn. U noemde twee dingen. Twee vragen, als het mag, voorzitter. Eerst even als check. Als ik u goed heb gehoord, zijn er bewoners, misschien doet u dat zelf ook wel, die als ze hun zakje in de container hebben gedaan daarna, begrijp ik dan goed, hun pas nog een keertje gebruiken, zodat hij weer openstaat? Ik zie u knikken. Dan heb ik meteen mijn antwoord. Dank u wel. En de tweede vraag. Een hele korte inleiding. Het college heeft een tijdje terug... Is met een plan gekomen. Dat heeft met schoolontbijtjes te maken. Gratis schoolontbijtjes. Dat werd gemotiveerd met, er zijn nu eenmaal in onze stad best wat gezinnen, mensen die hun leven zodanig niet op orde hebben dat ze van dag tot dag aan het overleven zijn en niet in staat zijn om 's morgens vroeg een boterham met pindakaas te organiseren. Nou ben ik benieuwd, als we... Want we hebben het er even over gehad, over die plannen van als je dan gaat afval betalen per zakje. En dat betekent dat mensen die minima, waar we het nu over hebben gehad, die mogen dan maximaal 24 keer per jaar gratis hun zakje daarin doen. Daarna gaan ze betalen. Die groep, waar we het over hebben, schat u in... Want u kent ze, denk ik. Misschien ook wel een beetje in de buurt, buurtgenoten. Denkt u dat mensen in staat zijn om dat zo heel precies niet meer dan 1 keer per 2,16 weken een zak erin doen, of voorziet u daar problemen?

De voorzitter: Dank u wel voor uw uitgebreide vragen, de heer Kuhlmann. Mevrouw Kolk en de heer Schenkel, denk ik. De heer Bekka.

Mevrouw Kolk: Dat weet ik niet precies, maar ik verwacht het niet. Ik denk dat deze mensen gewoon ook wat meer afval hebben, omdat ze wat goedkoper inkopen en toch wat meer afval hebben. Ik denk ook niet dat ze de mogelijkheid hebben om dat helemaal goed te overzien.

De voorzitter: De heer Bekka nog een aanvulling? U had ook een vraag? Dat mag ook. Als de vraag van de heer Kuhlmann is verder... De heer Bekka, gaat uw gang.

De heer Bekka: Ik hoorde die mevrouw van de BAR was net aan het antwoord. Die had het over nascheiding. Waarom wordt het afval wat in Barendrecht en Albrandswaard en in die regio ingezameld helemaal in Heerenveen gescheiden? Terwijl ik net de mijnheer van de AVR hoor dat dat ook gewoon in Rozenburg kan.

Mevrouw Krol: Daar kan ik heel makkelijk een antwoord op geven.

De voorzitter: Een vraag voor mevrouw Krol. Gaat uw gang, mevrouw Krol.

Mevrouw Krol: Sorry, voorzitter. Sorry. Daar kan ik heel makkelijk een antwoord op geven. De vraag wordt namelijk veel vaker gesteld. De reden waarom wij in Heerenveen

zitten, is echt tweeledig. Eén, in Heerenveen zitten... De installatie die daar staat, is de beste afvalscheider van Nederland. Die scheidt het meeste eruit. Het hoogste percentage. Dat blijkt uit onderzoeken. Daar kan ik ook niks aan doen. En het tweede is dat in Heerenveen zit naast... Ze halen dat plastic eruit en dat moet daarna verwerkt worden. En in Heerenveen zit op hetzelfde industrieterrein, naast waar onze afvalnascheider zit, zit een fabriek die dat gelijk kan verwerken. En voor heel veel andere nascheiders geldt dat dat helemaal naar Duitsland moet of andere landen wat verder weg. En dan ben je daar je winst eigenlijk kwijt van de afstanden. En daarbij komt nog dat als je het dan hebt over CO2-impact, daar wordt dan ook vaak over gesproken van, maar dat kost dan ook heel veel CO2. De CO2 die gepaard gaat... Die overigens in dit geval van Omrin niet opgaat, want die rijden op eigen gas, die ze zelf uit de installatie halen. Dat is biogas waar ze op rijden. Maar stel dat dat niet zo zou zijn, dan is de uitstoot van CO2 door het verbranden zoveel groter dan een transportritje, dat eigenlijk dan dat transportritje niks voorstelt meer. Maar goed, zij rijden op eigen biogas. Dat is ook nog eens een keer CO2-neutraal.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik heel eventjes inventariseren wie allemaal vragen heeft. Ik denk dat dat het handigst even is om te werken. Dan wil ik als eerste het woord geven aan de heer Struijk.

De heer Struijk: Dank u wel, voorzitter. Ik heb ook een vraag aan de mevrouw van BAR. U noemde de gemeente Barendrecht. Ik dacht eigenlijk dat u namens de gemeente Barendrecht hier zat. Heb ik even een hele korte vraag, en misschien daarna een vervolgvraag, heeft Barendrecht diftar?

Mevrouw Krol: Nee, Barendrecht had diftar, maar Barendrecht heeft besloten diftar tijdelijk te stoppen, omdat zij vonden dat de inwoners daar onvoldoende aan de voorkant in waren meegenomen.

De heer Struijk: Dank u wel. Dat antwoord hoopte ik een beetje op. Ik heb een aardig geheugen. Barendrecht, in begin jaren 90, volgens mij, een van de eerste gemeenten, misschien wel de allereerste in Nederland die diftar invoerde. Dan zou ik toch zeggen, die zijn inmiddels wel behoorlijk meegenomen. En dan nu, 35 jaar later, ze zijn niet genoeg meegenomen aan de voorkant, we gaan het afschaffen. Dat vind ik een heel wonderlijk verhaal. Daar wil ik eens een antwoord op hebben, waarom en hoe?

Mevrouw Krol: Ik loop geen 35 jaar mee in Barendrecht. Ik zou niet weten dat ze het eerst eerder hebben gehad. De politiek kiest welk systeem je wil. Het is een politieke keuze. En wij zijn uitvoerder, namens de gemeente Barendrecht. Ik kan daar geen antwoord op geven.

De heer Struijk: Dat is jammer, want toevallig weet ik nog wie de wethouder was die het invoerde. Dat was de heer Arie Noordergraaf. Maar u hebt het antwoord niet. Dat is heel jammer.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Struijk voor het opfrissen van het collectief geheugen. Dan zag ik de heer Klerk.

De heer Klerk: Dank u wel. Ik heb twee vragen. Eentje aan mevrouw Kolk en eentje aan de heer Hoogland. Allereerst, het is een heel herkenbaar verhaal helaas wat u vertelde. U gaf ook aan, diftar is voor ons niet de oplossing. Dan ben ik even nieuwsgierig, en misschien heb ik dat wel gemist, maar even heel expliciet, stel dat u het voor het zeggen had, wat is de kern van de oorzaak die we zouden moeten aanpakken? En aan de heer Hoogland. Ik stel hem even direct. Ik weet niet hoelang diftar al ingevoerd is in Deventer. Maar hoe gaan ze daar om of hoe wordt in Deventer omgegaan met de diversiteit aan wijken waar eigen problematiek is? En kan hij iets zeggen over het beslag van afvaldumpingen en extra handhaving daarop? Dat zijn twee hele verschillende vragen, maar ik denk, ik stel ze maar direct.

De voorzitter: Duidelijk. Mevrouw Kolk dan als eerst.

Mevrouw Kolk: De oplossing is heel ingewikkeld, want het is natuurlijk inderdaad gedrag van de mensen. Maar ik denk dat als je mensen... Mensen voelen zich nu gestraft worden in plaats van dat je ze beloont voor afval scheiden. Bijvoorbeeld het voorbeeld van de kerstbomen. Kinderen krijgen daar geld voor. Er ligt geen kerstboom meer. Ik denk dat als je mensen beloont, op wat voor manier... Ik weet ook niet hoe je dat in zou moeten voeren hoor, want het is natuurlijk ook heel lastig. Maar ik denk dat als je mensen gaat belonen dat je meer kans van slagen hebt als dat je mensen gaat straffen. En op papier ziet dit er heel goed uit hoor. Op papier vind ik diftar prima, want je betaalt voor wat je weggooit. Maar het gaat niet werken in onze wijk. Er staat al zoveel naast. Ik heb mensen gesproken die nu echt heel netjes zijn, stoepje vegen, netjes elke dag met hun zakje naar de bak gaan en die nu zeggen, en ik zal het netjes zeggen, ik ga het er voortaan naast zetten. Ze zeggen het iets anders. En dat vind ik... Mensen gaan dwars worden. Ik weet niet hoe dat verder uit moet leggen. Ik ben bang dat het juist veel erger gaat worden.

De voorzitter: Duidelijk. Een pleidooi voor beloningen. Een aanvullende vraag van de heer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Den vervolgvraag. U bent heel helder met uw antwoord. Maar kunt u zich ook voorstellen dat bijvoorbeeld zo'n ondergrondse container, maar dan kosteloos, dat iedereen het kan openzetten, dat dat wellicht een oplossing biedt, althans mogelijk een oplossing biedt voor afval wat naast wordt gezet?

Mevrouw Kolk: Ja, daar pleit ik al heel lang voor. Daar ben ik al heel lang voor aan het vragen van, gooi ze gewoon open. En daarom zetten wij ook... Als we de zak weg hebben gegooit, zet ik ze weer open. En je ziet dat dat wel helpt. Maar de volgende die hem erin gooit, zit hij weer dicht. Ik kan er moeilijk heel de dag naast gaan staan. Het zal niet alles oplossen. Maar de kleppen van de containers gaan soms heel moeilijk open. Zeker als je dadelijk per zak gaat betalen, worden die dingen echt goed volgepropt, blijft hij weer hangen.

Ik heb ook mensen aan zien komen lopen met de zak, met pasje, leggen het pasje erop, willen hem opendoen, gaat niet, gooien de zak neer, gaan weer weg. Ik denk inderdaad dat als ze openstaan, dat het in ieder geval een heel stuk minder zal zijn.

De voorzitter: Een aanvulling nog?

De heer Van Opstal: Mag ik hierop reageren, over containers die openstaan? Ik noemde net al heel even lachgascilinders. Wat wij zien bij de gemeenten waar de containers openstaan, de gemeente Rotterdam, Den Haag, Utrecht... Voor de gemeente Rotterdam sorteren wij 1.000 lachgascilinders per week uit. Die moeten we uit het afval halen. Dat is een extra handeling. Wees wel alert als je containers openzet dat dat de consequentie is.

De voorzitter: Dank u wel. Dan stond er nog een vraag open aan de heer Hoogland over Deventer, van de heer Klerk, over omgang met verschillende wijken.

De heer Hoogland: Het open antwoord, in Deventer heb je ook zogenaamde achterstandswijken met heel veel arbeidsmigranten met deviant gedrag. Wij proberen daar een maatwerk op los te laten. Zijn we mee bezig. Bijvoorbeeld, de gesprekken met nulaanbieders. Wij inventariseren van mensen die nooit iets aanbieden in een ondergrondse container. Gaan het gesprek daarmee aan en proberen uit te leggen hoe het afvalstelsel daartoe werkt. Ook in Deventer hebben we zogenaamde kwijtscheldingsregelingen. Mensen die krap in het geld zitten proberen de kwijtscheldingsregeling extra onder de aandacht te brengen. Ook in Deventer, waarschijnlijk hebben jullie die hier ook, arbeidsmigranten, eigenaren die matrassen verhuren, daar gaan we het gesprek mee aan. Hebben we ook een handhavingstraject op. Dat is ook een problematiek in specifieke wijken. Die proberen we ook het mes op de keel te zetten. En daarnaast, dat was aan het begin van deze bijeenkomst, het schoonhouden van die openbare ruimte. Want op het moment dat je op de maandagochtend, ik weet niet wanneer het hier speelt... Maar het is een grote rotzooi om die ondergrondse containers. Proberen we vanuit de gemeente Deventer dat echt spik en span te krijgen. En dan heb je natuurlijk wel de spagaat van dat de goeden lijden onder de kwaden. Want op het moment dat je 's ochtends wegfietst en je zet een zak naast de ondergrondse container en je komt 's avonds weer terug en de zak is weg, je hebt 0 euro betaald, daar zit altijd een spagaat op. Maar wij denken wel dat de milieuprestaties door middel van diftar, dat compenseert eigenlijk de schoonmaakacties. En we hebben een studie gehad in Deventer van inzet van camera's. Is daartoe wel of geen meerwaarde? En toen hebben we ook gekeken naar Den Haag, waar ze camera's hebben ingezet. En het bijzondere is, in de gemeente Den Haag kun je kosteloos je afval in ondergrondse containers zetten. En daar bleek juist dat, ook al kon je het gratis kwijt in de ondergronds container, mensen zetten het er gewoon naast. Dat is een gedragsprobleem. Dat even als uitsmijter. Maar we proberen door middel van maatwerk die diversiteit van de wijken te managen. En de andere vraag ging over... Ben ik even kwijt.

De voorzitter: Ik weet niet of er nog een andere vraag was. Ik dacht het eigenlijk niet.

De heer Klerk: Niet direct. Ik vroeg me meer af, is er door de handhaving op diftar in diverse wijken... Levert dat een extra beslag op handhavingscapaciteit op?

De heer Hoogland: Ik heb daar geen harde feiten op. Maar wat ik wel herkende, is dat bij de introductie van diftar hebben we wel extra mensen van handhaving en toezicht erop gezet. Ik schud de cijfers niet zo uit mijn mouw. Maar jaarlijks rapporteer ik aan de gemeenteraad in Deventer hoeveel boetes we hebben uitgedeeld, hoeveel meldingen mensen hebben gedaan, hoeveel illegale stort we hebben opgehaald, bestaande uit grof

huishoudelijk afval, zwerfafval en dat soort dingen. Datagedreven werken en data aanreiken richting de gemeenteraad is onderdeel van het grondstoffenbeleid.

De voorzitter: Misschien dat de heer Buiting of de heer Schouten hier ook antwoord op kan geven, op dit onderdeel, met betrekking tot handhaving.

De heer Buiting: Ook wij handhaven op dit onderwerp. Ik zat even te kijken wat exact de vraag was. Maar wij hebben elke dag controles in alle wijken. Wij hebben wel een aantal hotspots verzameld. En dat genereert ongeveer, ik heb het net even nagekeken, 7.600 controles op jaarbasis. Dat is controles. Dat wil niet zeggen dat we iets vinden. Vuilniszakken moeten worden opengemaakt. Worden nagekeken of er eventuele NAW-gegevens, naam, adres, woonplaats gegevens zijn. Maar de mensen zijn wel slim, wat dat betreft. Het is nog maar zelden. En we hebben het afgelopen jaar 140 proces-verbalen uitgeschreven op 6.000 controles. Dat is niet veel. Maar al die zaken zijn wel gecontroleerd en opgeruimd. We laten ze niet liggen. We hebben, zal maar zeggen, een mini-vuilniswagen hier bij het gemeentehuis staan. En als wij dan wat hebben gecontroleerd, ruimen we het ook gelijk op.

De voorzitter: Dank u wel. Dan op dit punt wilde mevrouw Krol en de heer Kuhlmann ook nog reageren. En daarna ga ik door naar een volgend punt van de heer Roggekamp. Mevrouw Krol.

Mevrouw Krol: Dank u wel, voorzitter. Wat wij ook nog daarnaast, in Ridderkerk hebben we ook wel te maken met behoorlijk wat naastplaatsingen. We hebben afvalcoaches. En die hebben ook nauw overleg met de woningbouwstichtingen. Bijvoorbeeld Wooncompas, daar is een hele goede samenwerking mee. Maar ook bij VluchtelingenWerk gaan onze afvalcoaches eens in de twee maanden langs om daar te vertellen hoe er in de gemeente omgegaan wordt met afval en hoe je dat moet aanbieden. En dat werkt ook wel tot op zekere hoogte. Maar buurten waar het verloop van inwoners groot is, blijft het wel heel lastig. Dat klopt.

De voorzitter: De heer Kuhlmann. Een ander onderwerp. Dan ga ik eerst naar de heer Roggekamp, als u dat goedvindt.

De heer Roggekamp: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, mevrouw Kolk was me eigenlijk al een beetje voor, want ze gaf ook aan, belonen in plaats van beboeten. En met dat diftar zie je toch elke keer, je biedt meer aan, dan moet je meer beboeten.

En was ik eigenlijk benieuwd of in Barenrecht of in Deventer ook wel gekeken is, is het niet om te bouwen naar een beloningssysteem, zodat mensen graag willen scheiden en dat de afvalberg omlaag gaat, in plaats van beboeten van elke keer als je wat aanbiedt? Hebben jullie daar ook naar gekeken?

De voorzitter: Wie wil daar als eerste op reageren? Mevrouw Krol?

Mevrouw Krol: Ik wil daar wel als eerste op reageren. Daar wordt natuurlijk al naar gekeken. Je zou dat graag willen. Belonen is altijd beter dan beboeten. In Ridderkerk is er een systeem geweest, dat hing daar een beetje tussenin. Je betaalde vooraf een bedrag. En als jij onder de 104 klepbewegingen per jaar kwam, dan kreeg je het aantal

klepbewegingen dat je minder had terug op je volgende factuur. Dat had heel weinig impact. Het is een moeilijk systeem. Mensen begrepen het ook niet. Dat beboeten of dat belonen is heel lastig. En je moet eigenlijk ook de diftar helemaal niet zien als een boete. Als jij beter je afval scheidt, dan betaal jij gewoon minder. En dat is je beloning. Eigenlijk is diftar al een beloning voor mensen die wel echt goed afval willen scheiden.

De voorzitter: De heer Hoogland, vanuit Deventer.

De heer Hoogland: Het laatste wat wordt gezegd, dat had ik ook willen zeggen, is dat in Deventer betaal je alleen voor de restafval. Alle andere stromen zijn gratis. En als je goed doet aan afvalscheiding, betaal je relatief minder afvalstoffenheffing.

De voorzitter: Duidelijk. Dank u wel. De heer De Waard van HVC wilde ook nog reageren.

De heer De Waard: Wel in dezelfde lijn. Maar we hebben ook zo'n filmpje, de goede scheider wordt beloond. En dat blijkt ook echt het geval, dat het overgrote deel van de inwoners uiteindelijk ook echt minder betaalt en daarmee ook grip heeft op hun eigen afvalstoffenheffing.

De voorzitter: Op ditzelfde punt nog?

De heer Hartmeijer: Voorzitter, aan de heer Hoogland. Want hij noemde net al een argument om over te stappen naar diftar. Maar wat was uiteindelijk het doorslaggevend argument om daarnaar over te stappen? Of is dat wat u net noemde?

De voorzitter: De heer Hoogland.

De heer Hoogland: Toen was dat milieu gedreven. In het kader van milieu en duurzaamheid. En wat ook eerder in dit gesprekje voorkwam, is dat door middel van diftar door die platte prijsprikkel gaan mensen heel erg afval scheiden. Dan heb je zuiver de PMD stromen. En minder restafval is minder kosten, zowel voor de gemeente als uiteindelijk ook voor de inwoner.

De voorzitter: Nog meer reacties op dit onderdeel? Ik zie er eentje. Excuus, de heer Bekka zag ik net al eerder inderdaad. De heer Bekka.

De heer Bekka: Dit gaat wel over diftar. Maar we willen allemaal wel scheiden. Maar ik zie allemaal hele kleine... Weinig kleine milieustraatjes in bepaalde wijken waar je je spullen kwijt kan. Mensen die bijvoorbeeld geen bakken in hun tuin kwijt kunnen, waar gaan die hun andere spullen laten? Hoe ga je ze motiveren om meer te gaan scheiden?

De voorzitter: De heer De Waard.

De heer De Waard: Er is in het beleidsplan natuurlijk op voorgesorteerd om de basis op orde... Om die verder te brengen nog. Dat iedereen in de gelegenheid is om wel hun afval te scheiden. Het betekent bijvoorbeeld bij hoogbouw gfte-cocons, noemen wij het, waar je dat kwijt kan, ondergrondse PMD-containers, et cetera.

De voorzitter: Dank u wel. Dan zag ik de heer Weenk, die wilde ook nog reageren. De heer Weenk was het vorige uur aanwezig, namens het ministerie. Gaat uw gang.

De heer Weenk: Een korte opmerkingen. Ik ben benieuwd of de mensen betalen voor gas en elektriciteit ook ervaren als een boete.

De voorzitter: Dat was een reactie, geen vraag verder aan iemand, geloof ik. Verder nog op dit punt, op dit onderdeel? Mevrouw De Groot.

Mevrouw De Groot: Ik weet eerlijk gezegd niet of iemand hier het weet. Misschien dat het een vraag voor niks is. Maar ik vroeg me af wat het prijsverschil is tussen als je diftar invoert en het over het algemeen goed scheidt, vergeleken met als je dan nascheiding invoert, hoeveel dat verschilt in de belasting?

De voorzitter: Is er iemand die hierop zou kunnen reageren? De heer De Waard.

De heer De Waard: Op basis van eerdere stukken is het scenario in eerdere besluitvorming ook weleens naast elkaar gelegd. En dat kwam daar niet beter uit, financieel. Ik kijk even naar Pieter, maar volgens mij zeg ik niks gek.

De voorzitter: Duidelijk. Zijn er nog onderdelen? Excuus, de heer Hoogland.

De heer Hoogland: Ik weet niet of de voorzitter de vraag kan herformuleren, maar ik denk dat op het moment dat je diftar en combinatie van goede afvalscheiding, dat je dan per saldo goedkoper uit bent dan nascheiding. Maar op het moment dat je je niet goed houdt aan die afvalscheiding, niet serieus je fractie scheidt, dan is het uiteindelijk duurder.

De voorzitter: Geeft dat antwoord op uw vraag, mevrouw De Groot? Ja. Op ditzelfde punt zag ik de heer Damen? Nee. Op ditzelfde punt nog? De heer Kuhlmann zat al wel even te wachten.

De heer Kuhlmann: Dank u, voorzitter. Uiteindelijk komen we nu inderdaad uit op het punt wat eerder buiten de orde was, maar nu wel precies op dit punt zit.

Ik ben namelijk benieuwd, en ik hoor dat graag van de heer Van Opstal, en ik denk dat mevrouw Krol daar ook wat inzichten kan geven, wat de ervaringen zijn met nascheiding en met name ook hoe dat financieel uitpakt? Want in Barendrecht wordt het gedaan, nascheiding. En u biedt het aan als product. U bent een afvalverwerker en u doet aan nascheiding. En op het moment dat het natuurlijk heel veel duurder zou zijn dan andere manieren van afvalinzameling, en die suggestie of die beelden hebben we hier weleens in de raad zo gekregen, dan zou niemand dat natuurlijk doen. Toch, u doet het en u verkoopt het. Zo heel veel duurder is het vast niet. Kunt u daar eens wat over zeggen?

De voorzitter: De heer Van Opstal.

De heer Van Opstal: Als ik daarop mag reageren. Het afval heeft een verwerkingstarief. Er is gewoon een poorttarief wat je betaalt voor het afval. En dat is niet anders als je dat bron gescheiden bij ons aanlevert of na gescheiden. Dat is één en hetzelfde tarief. Je

betaalt niet meer qua verwerking voor nascheiding. Dat is eigenlijk in het kort wat eraan vooraf allemaal gaat. Qua inzameling weet ik natuurlijk niet. Vanaf de poort rekenen wij een tarief. En dat is voor nascheiding en bronscheiding exact hetzelfde.

De voorzitter: En mevrouw Krol, daar was de vraag ook aan gericht.

Mevrouw Krol: Dank u wel, voorzitter. Er zitten natuurlijk de kosten. Je kan het ook niet zo een-op-een vergelijken. Het is ook wel wat de mijnheer van AVR aangeeft. Maar een ander kostenaspect, wat er ook nog eens een keer bijkomt, is als je aan bronscheiding doet en je hebt vervuiling daarin, dan wordt het allemaal als restafval weg verbrand. En dat heb je natuurlijk niet als je nascheiding hebt. Overigens, de belangrijkste argumenten van de BAR-gemeentes zijn toch wel geweest dat je geen extra inzamelmiddel nodig hebt, geen extra minicontainers of niet die zakken aan die palen die alle kanten opwaaien. Dat speelt ook. Als je een gemeente hebt met landelijk gebied, met grotere tuinen, kun je daar best een extra minicontainer bijzetten. Maar in deze gemeente is dat toch wel wat lastiger met de kleinere tuinen. Dat was ook een hele belangrijke overweging om op nascheiding over te gaan.

De voorzitter: De heer Klerk.

De heer Klerk: Dank u wel, voorzitter. Ik had nog even een vraag. Die was naar aanleiding van wat de heer Hoogland zei, maar die sluit ook wel aan bij de vraag van de heer Kuhlmann. De heer Hoogland gaf aan, als je goed... Even kijken. Diftar bij goede afvalscheiding, dan heb je het over een ideaal scenario, is het goedkoper, even, qua belastingtarief of belastingheffing. Maar het ideale scenario, in hoeverre wordt dat gehaald? Wat is uw zicht daarop dan?

De voorzitter: De heer Hoogland.

De heer Hoogland: Dat is hier al eerder genoemd, is dat 1 procent, ook in Deventer, wordt op een verkeerde manier aangeboden. En op het moment dat je goed afval scheidt, en sommige gezinnen... Maar dat is echt een beetje arbitrair, is dat je sommigen doen het met een klike twee keer per jaar of anderszins.

Dat monitoren, en dan zijn we per saldo goedkoop uit. Mijn ingeving is nu wel dat het COELO, dat is volgens mij een gemeentelijk... Die alle afvaltarieven op een rij zet. Dat doet de provincie Groningen. Daar hebben ze alle varianten. Kan je je eigen gemeente vergelijken met je andere gemeente. En daar hebben ze ook de nascheiding, de bronscheiding allemaal op een rij gezet, die je nog wel wat nadere financiële onderbouwing zou kunnen geven. Maar dit nog even. Want de discussie over nascheiding, bronscheiding, wat is goedkoper, in mijn perceptie heb je daar gewoon heel veel nuances op. Want er loopt nu ook een discussie tussen de VNG en Verpact. Dat is de verpakkingindustrie. En welke tarieven gemeenten met schoon PMD krijgen, hoe verhoudt dat zich tot de afkeur? Dat is ook een heel onderhandelingsproces. En hoe dat onderhandelingsproces gaat aflopen, is ook van invloed op het dossier bron- en nascheiding.

De heer Klerk: Als ik even heel kort mag? Eigenlijk zegt u, dat ideaal complex, want daar doelde ik vooral op, dat wordt best wel benaderd in Deventer?

De heer Hoogland: Ik heb natuurlijk ook in opdracht van de gemeenteraad het gemiddelde gedrag in Deventer vergeleken met grotere steden om ons heen. Dat is dan Apeldoorn, Enschede. Waar ben je dan goedkoper uit of ben je duur uit? In Deventer ben je dan relatief niet duur uit, mits je wel goed je afval scheidt. Snap je? Dat is wel het fundament. En ik weet niet of de gemeente Deventer in dezelfde stedelijkheidsklasse zit dan de stad waar ik nu te gast ben. Maar daarmee zeg ik eigenlijk, als je veel hoogbouw hebt, dan is dat van invloed op de voorzieningen bij die hoogbouw. En in Deventer, ook al zit je in hoogbouw, kan je je groen naar een container brengen, je papier kan je naar een container brengen. Die faciliteiten moet je wel kunnen genereren om met goede resultaten te kunnen komen als je diftar als fundament kiest.

De voorzitter: Dank u wel. En op dat eerste onderdeel is ook nog veel informatie te vinden in de raadsinformatiebrief die bij dit dossier nog is gevoegd. Dan had ik mevrouw Van Engelen als eerste opgeschreven. Dan zag ik de heer Gündogdu. Een korte reactie nog op het vorige punt van de heer De Waard.

De heer De Waard: Omdat het relevant is voor Dordrecht. De kwaliteit van de stroom is in Dordrecht ontzettend hoog. Dat is wel superrelevant. Een paar procent afkeur op PBD en voor de rest is alles 100 procent goedgekeurd.

De voorzitter: Dan gaan we naar mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Dank u wel, voorzitter. Nog even een vraagje voor mevrouw Krol over Barendrecht. Want Barendrecht heeft even diftar ingevoerd, ook in de hoop dat het kostenbesparend zou zijn, en toen weer teruggedraaid en doen nu aan nascheiding. Ik vroeg me af, zijn de kosten hetzelfde gebleven, toegenomen of juist afgenomen? En is het in Barendrecht positiever gesteld met de naastplaatsingen of dat eigenlijk hetzelfde gebleven toen de boel weer is teruggedraaid?

De voorzitter: Mevrouw Krol.

Mevrouw Krol: Ik zal even beginnen met het laatste, de naplaatsingen. Wij zijn, voordat in 2022 diftar werd ingevoerd, een half jaar van tevoren begonnen met een hele integrale aanpak bijplaatsingen. Die overigens in Barendrecht redelijk beperkt waren en zijn. Dat heeft wel zijn vruchten afgeworpen, want met de invoering van diftar is daar niks bijgekomen. Sterker nog, bijplaatsingen zijn zelfs nog afgenomen als gevolg van die integrale aanpak. Zijn de kosten daarna, toen diftar weer... Toen diftar ingevoerd was, zag je dat inderdaad ook de kilogrammen die wij inzamelden aan PMD en restafval, die wij gezamenlijk inzamelen, afnam. Nu het diftar weer is afgeschaft, zie je dat het weer iets oploopt langzaam, maar niet tot het niveau voor diftar. Het is wel weer iets opgelopen, maar blijft nu redelijk stabiel. En de kosten zijn niet echt meer geworden, omdat de scheidingsinstallatie ook steeds efficiënter wordt. En we hebben een hele grote slag geslagen bij het afvalaanbiedstation, waar wij vrij veel bedrijfsafval kregen. En dat zijn we nu tegengegaan en dat heeft ons echt heel veel kilogrammen minder afval opgeleverd.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de heer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Voorzitter, dank u wel. Ik heb een vraag aan, even kijken hoor, de heer Van Opstal. Hoeveel procent van het afval wat u binnenkrijgt in uw nascheidingsinstallatie kunt u heel goed scheiden?

De heer Van Opstal: Zo'n zeventig procent kunststoffen die erin zitten, halen we eruit. Dertig procent niet. Zeventig procent wel, ongeveer.

De heer Gündogdu: Een vervolgvraag, voorzitter.

De voorzitter: Een vervolgvraag. Gaat uw gang.

De heer Gündogdu: En welk afval is voor u het moeilijkste om na te scheiden? Is dat gft, papier? Heeft u daar een bepaald percentage of verdeling?

De heer Van Opstal: Onze installatie is in de basis gebouwd om kunststoffen na te scheiden. De drankenkartons, we halen er folies uit en de shampooflesjes, om het zo maar te zeggen. Dat halen we er primair uit. Ook de metalen. En daarnaast kan je... Je kan heel veel stromen uit het afval halen. Je kan er bijvoorbeeld glas uithalen. Je kan er papier uithalen. Je kan er textiel... Maar wij kijken wel altijd, wat kan je er verder mee? Als je er textiel uithaalt, als je bij de nascheidingsinstallatie zit en je ziet de textiel voorbijkomen, dan weet je, daar kan je niks meer mee. Papier, in de basis kan je ook niks mee. Dat is zo nat. Wij zien daar geen toekomst in. Wat we wel nu aan het onderzoeken zijn, gft. Dat noemen wij anders. Dat noemen we ONF, organisch natte fractie. Daar zijn we wel heel erg nadrukkelijk naar aan het kijken om dat in de toekomst op een goede manier te recyclen. Dan willen we het niet vergisten. Wat jij net zei, gas van maken. Maar wij willen het op een andere manier gaan doen. Dat je het ook echt circulair gaat maken. En daar zien we kansen, omdat de heer van Rijkswaterstaat ook zei, ongeveer 30 procent van je afval is gft. En daar zitten echt hele grote kansen. En dat zie ik ook niet, het is zeker een dicht stedelijk gebied, zomaar afnemen. Wat je ook doet, ik denk niet dat dat zomaar met tientallen procenten naar beneden gaat.

Er zal altijd een bepaald deel gft, ONF in het afval zitten. En daar spitsen wij ons voor de toekomst op.

De voorzitter: Voldoende antwoord zo? De heer Damen.

De heer Damen: Dat laatste antwoord roept bij mij meteen de vraag op, haal je per huishouden of per persoon bij nascheiding dan niet meer restafval op, omdat je een heel aantal fracties er niet uithaalt, zoals u zegt?

De heer Van Opstal: Ik weet niet of ik uw vraag goed begrijp.

De heer Damen: U geeft net aan dat een aantal zaken niet uit de afvalstroom gehaald wordt, omdat u daar geen brood in ziet, letterlijk. En dan is voor mij de vraag, leidt dat dan niet tot meer restafval per huishouden of per ton afval in totaal?

De heer Van Opstal: Nu snap ik uw vraag. Nee, dat denk ik niet. Ik denk, als ik dan als voorbeeld onze klant gemeente Leiden mag... Die hebben bewust gekozen voor nascheiding, omdat zij zeggen, wij willen onze focus niet leggen op het kunststof, maar

wij leggen onze focus op andere grondstoffen. Wij gaan heel erg inzetten op het scheiden van glas bij de bron, scheiden van papier bij de bron. Dat de inwoners de primaire stromen, de echte grondstoffen gewoon zelf scheiden en dan niet de hele exercitie doen met kunststof. Laat dat lekker bij de nascheider. En dan focussen wij ons op het papier, het gft en dat allemaal. Dat kan een overweging zijn. Als je zegt, laat de rest gaan, dat kost ons te veel inspanning, dan focus je op de andere stroom. Dat kan. Dat kan een overweging zijn. Maar niet per definitie dat er meer restafval ontstaat. Dat geloof ik niet.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik even rond. Zijn er nog meer vragen? De heer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Dank u wel, voorzitter. Even op het punt van handhaving. Want het is natuurlijk een belangrijk onderdeel. En ik ben benieuwd, ik kijk u even beiden aan, of het beeld wat ik heb een beetje klopt? Namelijk dat handhaving wel een verschil kan maken. Dat al die, want u heeft het verteld, meer dan 6.000 controles, ik ben zelf ook een keertje mee geweest, dat dat er wel toe doet. Maar tegelijkertijd dat het geen wondermiddel is. Stel dat je bijvoorbeeld diftar zou invoeren, dat we dan niet als raad moeten verwachten van, handhaving gaat eventjes alles oplossen. Klopt dat beeld een beetje? Kunt u daar iets over zeggen?

De voorzitter: De heer Buiting.

De heer Buiting: Ik denk dat u daar wel gelijk heeft. Er zullen altijd bijzettingen zijn. Er zullen altijd afvaldumpingen zijn in een natuurgebied. Ik ben pas geleden met Michael mee geweest. En we vinden overal wel wat. Ik denk dat handhaving er wel bovenop moet blijven zitten. Daarvoor hebben we wel de bewoners nodig, want wij zijn met een X-aantal handhavers en zullen heel Dordrecht door moeten crossen, inclusief de natuurgebieden om afval te zoeken.

Mensen zullen steeds slimmer zijn of zelfs steeds sluwer zijn, hoe je het maar even betitelt, om hun afval te dumpen. En dat willen wij zoeken. Daarnaast knippen ze alle namen en adressen eraf. En is het vaak bijvoorbeeld bij dumpingen, we hadden het over grof afval, dat we buurtonderzoeken moeten gaan doen van, daar en daar liggen zoveel spulletjes uit een woning. Welke woning is er leeggekomen, de afgelopen dagen? Een behoorlijk voorbeeld in de Waldeck Pyrmontstraat van de week, twee weken terug op 31 december. Ze hadden een afspraak op 6 januari, maar de avond voor oud en nieuw werd de hele huisraad even buiten gezet. Maar er zat geen briefje bij zo van, het is van mij. Als je wat te vragen hebt, kom even langs. Er moet eerst gezocht worden. En uiteindelijk hebben we gelukkig de eigenaar gevonden en is het dezelfde dag opgeruimd, met een bekeuring.

De voorzitter: Een vervolgvraag, de heer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Een korte vervolgvraag hierop. Ik kan me voorstellen dat dat onderzoek tijd kost, dat dat arbeidsintensief is. Ik zie u al knikken. En mijn andere vervolgvraag, en dat is een beetje, omdat u ook vertelde, nu begrijp ik het groene uniform ook iets beter, dat er ook best wel wat afval in het buitengebied wordt

gevonden. Kunt u iets vertellen hoe de situatie daar is en wat daar allemaal zo wordt aangetroffen?

De heer Schouten: Wat tref je aan in het buitengebied? Eigenlijk alles wat een bewoner kwijt wil. Als de milieustraat dicht is op zaterdag, je bent net tien minuten te laat, neem je het niet mee terug naar huis. Je rijdt een kilometer door en je dumpst het in het natuurgebied. Of je komt uit Brabant met een partijtje drugsafval, en daar wordt natuurlijk strakker op gezeten als hier, dan rijdt je de Moerdijkbrug over, we hebben een nieuwe afslag net over de brug, en daar vinden we gewoon 6.000 liter xtc-afval. Het is van huishoudelijke afvalstoffen tot drugsafval en alles wat ertussenin zit. Bedrijfsafval. Bedrijven dumpen het ook gewoon buiten. Autowrakken, autobanden. Je kan zien dat er iemand zijn garage leeggeruimd heeft die aan auto sleutelt. Je vindt het allemaal.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Bekka had hier ook nog een vraag over.

De heer Bekka: Voorzitter, ik heb een vraag aan de heer van handhaving. Ik begrijp dat alleen de zakken opengemaakt worden, maar wordt er ook weleens in de omliggende buurt aan bewoners gevraagd of iemand toevallig iets gezien heeft, dat iemand iets neergezet heeft?

De voorzitter: De heer Buiting.

De heer Buiting: Precies zoals je het zegt, er wordt weleens een buurtonderzoek... Niet voor elke vuilniszak gaan we een buurtonderzoek doen. Bij wat grovere dumpingten dat we zeggen, zou het gezien kunnen zijn, dat we bij een aantal woningen gaan aanbellen. Maar als je ziet... Wij pakken die zakken op. We brengen het naar het wagentje wat we hebben. We trekken die zakken open. Kijken of we ergens iets kunnen vinden wat kan leiden naar de eigenaar. Lukt dat niet, ruimen we de boel op. We zorgen dat het terecht komt bij HVC, maar we gaan ook door naar onze volgende hotspot.

Het is altijd maar een beetje afwegen, hoelang doen we erover? Want wij moeten heel wat straatjes af, terwijl we eigenlijk niet van HVC zijn, maar wel op handhavingscontrole bezig zijn.

De voorzitter: Voldoende antwoord zo, denk ik. Ik kijk de commissie nog een keer rond. De heer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Er schiet me nog één... Nu we toch zo bij elkaar zitten. Wat me te binnen schiet, heeft met de volgorde te maken. Want ik kijk dan ook even naar handhaving en met een schuin oog ook naar HVC. Er is natuurlijk dat probleem met die bijplaatsingen. En nou weet ik, handhaving rijdt natuurlijk rond met een karretje om de zakken, u beschreef het, open te snijden. Maar tegelijkertijd heeft natuurlijk HVC ook een eigen wagentje wat rondrijdt om gelukkig te zorgen dat het niet uit de hand loopt. Alleen heeft u onderling contact in de planning? Want het zou zo zonde zijn als HVC al eerder is geweest en de handhavers rondrijden en overal zien, het ziet er helemaal schoon uit.

De voorzitter: Een praktische vraag, denk ik. De heer De Waard.

De heer De Waard: Ik denk dat we hetzelfde antwoord geven. Vast niet altijd, maar we hebben op een aantal plekken in de aanpak ook overleg. Ook vaak met de woningbouwcorporaties erbij. En wat we nog meer doen, ook met een stukje liefde, niet alleen handhaving, nulaanbieders, werd net ook even genoemd, maar ook als er in een wijk gewoon problemen zijn toch meer aanbellen door de afvalcoaches. Het moeilijk maken. Toch achterhalen, wat is nu echt de oorzaak? En proberen dat grondig op te lossen. Maar goed, het blijft een taaie materie. Dat is wel het eerlijke antwoord. Maar met goed samenwerken en volhouden kan je daar wel verbetering in krijgen.

De voorzitter: Duidelijk. Dan de heer Stolk.

De heer Stolk: Voorzitter, dank u wel. Ik heb een vraag aan HVC. En dat gaat eigenlijk over, we hebben het steeds over restafval. Die zakken moeten geledigd worden bij de Baanhoekweg. Alleen ik vraag me af, als we steeds minder vuil gaan brengen, hoe zit het dan met de stadsverwarming? Want die wordt daarmee gestookt. En ik denk dat daar ook voldoende zakken moeten aangeleverd worden. Wordt het dan van buiten de stad aangeleverd?

De heer De Waard: Dat is een mooie vraag. Hoopte ik al een beetje op. Het warmtenet van Dordrecht wordt gevoed vanuit de slibverwerkingsinstallaties. Dat is rioolslib, afkomstig vanuit onze wc's. En we denken niet dat dat direct stopt. Dat is geborgd daarmee.

De voorzitter: Dan zou het echt een shitshow worden.

De heer Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Stolk.

De heer Stolk: Dan begrijp ik het goed dat die vuile zakken niet gebruikt worden voor de stadsverwarming?

De heer De Waard: Ja, dat begrijpt u goed. Wat we er wel mee doen, is natuurlijk nog energie opwekken, stoom van maken. Zoveel mogelijk eruit halen nog. Dat wel.

De voorzitter: Voldoende antwoord zo, denk ik. Dan had ik de heer Damen eerst.

De heer Damen: Voorzitter, een punt dat nog niet heel erg aan de orde is geweest zijn de plastic afvalzakken of de kunststof afvalzakken. Er wordt hier steeds gepraat over het bijplaatsen, maar een groot deel van het zwerfafval is gevolg van het feit dat ongeveer een uur nadat de plastic zakken, die gele zakken, opgehaald zijn er alweer nieuwe zakken hangen. En die waaien dan in de loop van de week kapot. En dan komt er een hoop plastic voorbij. In ieder geval bij mijn huis. Is daar een betere oplossing voor? Is het mogelijk om die plastic afval of kunststof afval ook in containers op te vangen dan wel via nascheiding uit het afval te halen?

De voorzitter: En aan wie is uw vraag gericht? De heer De Waard.

De heer De Waard: Er zijn op steeds meer plekken, ook op verzoek van inwoners, de zak geruimd weer voor bakken. En daarmee voorkomen we wel een deel van die problematiek ook. En er is ook voorzien in meer voorzieningen die voor de hele wijk zijn, waarmee dit ook kleiner kan worden.

De voorzitter: Nog een reactie hierop van de heer Van Opstal.

De heer Van Opstal: Misschien als toevoeging, nascheiding is natuurlijk de oplossing dan daarvoor. En niet dat ik dat nu zo nodig wil, maar dan ben je er wel vanaf.

De voorzitter: Nog een reactie hierop van mevrouw Krol.

Mevrouw Krol: Dank u wel. Je kunt natuurlijk in de minicontainers je PMD inzamelen, als je aan bronscheiding doet. Verzamelcontainers, volgens mij zijn daar de ervaringen in het land van dat die nogal wat vervuiling opleveren, want dat is vrij anoniem. Die zou ik niet adviseren. Ik weet niet hoe mijnheer van HVC daarover denkt, maar daar horen wij toch hele slechte verhalen over. Wat je wel zou kunnen doen als je zegt, we willen wel bronscheiding doen, maar we hebben geen ruimte voor een extra minicontainer, dan zou je ervoor kunnen kiezen om papier bijvoorbeeld in verzamelcontainers te laten inzamelen en je PMD in een bak. Maar HVC is jullie uitvoerder.

De voorzitter: De heer De Waard.

De heer De Waard: Ik denk dat als je een foto maakt, dat je op een aantal gebieden gelijk hebt. Het is ook wel de kunst. En nu is de kwaliteit ook goed. Waarom zou dat opeens verslechteren? We bedienen van de 52 gemeentes 30 gemeentes voor inzameling, waarbij een aantal ook voorzieningen voor hoogbouw waar het wel lukt. Ik ben daar wel hoopvol in dat dat gewoon goed gaat.

De voorzitter: Dan op ditzelfde punt de heer Bekka.

De heer Bekka: Ik even inhaken op die mijnheer van die zakken inderdaad. Als die zakken opengaan en het afval gaat over straat, vroeger zag ik nog weleens een straatveger langsrijden, maar die heb ik echt al heel lang niet meer gezien. Waar zijn die gebleven? Ging dat van de HVC uit of is het van de gemeente an sich?

De voorzitter: De heer De Waard.

De heer De Waard: Het is uiteraard in opdracht van de gemeente, maar die rijden er nog steeds hoor. Dat moeten we zo nog even afspreken, denk ik, want die zijn er echt nog. Ik ga het even voor u navragen.

De voorzitter: Als er geen... Op ditzelfde punt? Dan ga ik eerst naar de heer Klerk.

De heer Klerk: Dank u wel, voorzitter. Het triggerde mij, het gesprek aangaan met nulaanbieders. Dat wordt natuurlijk geregistreerd. En is er iets te zeggen over de werking of het effect daarop? Is bijvoorbeeld het percentage nulaanbieders lager na een dergelijk gesprek? Of dat kun je misschien niet zeggen, maar is zo iemand dan vaak nulaanbieder af daarna? Zie je daar verbetering van gedrag?

De voorzitter: De heer De Waard.

De heer De Waard: Dat is heel gemêleerde. En de redenen erachter zijn ook vaak gemêleerd. Er zijn mensen die echt hun afval zo goed scheiden dat ze nagenoeg niets hebben. Eens in de twee jaar of bijna nooit aanbieden. Er zijn ook mensen die zelf een container huren en het daarin gooien. En er zijn mensen die het meenemen naar hun werk. Maar je hebt daar wel de dialoog over en je weet wel wat er echt gebeurt. Dat is wel het mooie. Maar het is een diverse mêleer van oorzaak.

De voorzitter: Dank u wel. Een vervolgvraag, de heer Klerk.

De heer Klerk: Want ik begrijp de verschillende verhalen die je dan hoort. Maar is er iets te zeggen over het effect? Is er echt sprake bijvoorbeeld van mensen die geen idee hadden hoe het werkt en nu beterschap beloven en dat ook laten zien?

De voorzitter: De heer De Waard.

De heer De Waard: Die speelt meer bij veelaanbieders. Wij doen vaak bijvoorbeeld een bakhangar als iemand een container aanbiedt die halfvol is, weet u dat u hem beter kunt aanbieden als hij helemaal vol is? Want dan moet u ook betalen, maar dat maakt u niet optimaal gebruik van een dienstverlening. Of als het heel veel is een afvalcoach, hoe kunnen we helpen om uw afval beter te scheiden? Dat zijn vaak hele mooie gesprekken. Dat is wel de lange adem en veel adressen bezoeken, maar wel bestendige effecten.

De voorzitter: Dan ga ik naar de heer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Voorzitter, ik heb een vraag aan mijnheer Hoogland van Deventer. Ik ben benieuwd hoe diftar bij hen in de stad eruitziet. In die zin, wij hebben bijvoorbeeld in Dordrecht vier containers. Over het algemeen bij heel veel woning vier containers, behalve de hoogbouw en nog een aantal andere wijken. En dat is ongeveer de grootste ergernis van vooral mensen die een wat kleinere tuin hebben, want er moeten toch vier containers geplaatst worden. Hoe doet u dat in Deventer? Gebruikt u ondergrondse containers of alsnog die containers in de tuin?

De voorzitter: De heer Hoogland.

De heer Hoogland: De spagaat van mensen met een kleine tuin en heel veel containers, die kennen we ook in Deventer. Laagbouw is in basis allerlei... De klike's of de containers, mensen zijn niet verplicht om ze te nemen. En bij hoogbouw passen wij daar de voorzieningen op aan natuurlijk. En mensen kunnen daarvoor kiezen. Af en toe kiezen wij maatwerk inderdaad. Maar het is wel zo bij laagbouw, een huis met een tuin, de vier containers horen erbij.

De voorzitter: Voldoende antwoord zo? Dan kijk ik de commissie nog even een keer rond. We hebben een hoop aspecten al gehad, maar we hebben ook een hoop gasten aan tafel. Aantal met flinke reistijd. Maak er gebruik van, zou ik zeggen richting de commissie. Zijn er nog vragen? De heer Bekka.

De heer Bekka: Even een brainstorm. Er is in sommige landen, dan noem ik even een ander voorbeeld, dat als je een verkeersboete krijgt, naar je inkomen. Waarom zou je afvalstoffenheffing niet naar je inkomen getoetst worden? Dat de lagere inkomens minder betalen als de mensen die een hoger inkomen hebben.

De voorzitter: Dat neigt naar een politieke vraag, maar ik weet niet of een van de gasten zich hier technisch al mee bezig heeft gehouden en daar enkele ervaringen over kan delen.

De heer De Waard: Het niet sluit natuurlijk wel aan, wat al eerder over tafel ging, bij het doelgroepenbeleid. Als je nu kwijschelding hebt, organiseer je dat ook bij een ander systeem. Daar probeer je recht te doen aan deze vraag.

De voorzitter: Dan kijk ik nogmaals de commissie rond. Zijn er nog vragen aan een van onze gasten? Ik zie geen enkele vraag. Dan kan ik, denk ik, concluderen dat er voldaan is aan dit agenderingsverzoek. Is de commissie dat met mij eens? Ik geloof het wel. Duidelijk. Dan wil ik u allen heel hartelijk bedanken voor uw tijd. Ook alle mensen die hiervoor toch een aardige reistijd hebben gehad. Dan zie ik de heer Schalken-den Hartog nog met een uitbrander.

De heer Schalken-den Hartog: Misschien nog wel even ook dank richting de organisatie vanuit de griffie voor deze avond. Zeker omdat er ook nu uiteindelijk toch een goede balans is uit de verschillende manieren waarop het afval wordt aangeboden en we daardoor gewoon meer inzicht ook krijgen in de voor- en nadelen van bronscheiding, nascheiding, diftar. En natuurlijk ook dank namens ons allemaal aan alle insprekers en de voorzitter.

De voorzitter: Sluit ik me helemaal bij aan.

De heer Schalken-den Hartog: Die heeft het perfect gedaan.

De voorzitter: Dank u wel. Een terecht woord van dank, denk ik, voor de organisatie. Ik dank u allen hartelijk. En zou u allemaal uw flesjes en glazen mee richting de pantry willen nemen? Dank u wel.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 4 februari 2025.

De griffier,

De voorzitter,

A.E.T. Wepster

P.A.C.M. van der Velden